

Zasavski TEDNIK

Štev. 6

Trbovlje, dne 2. februarja 1957

Leto X.

Vsak na svojem mestu se mora boriti za dvig življenjskega standarda

Sekretar OK ZKS Trbovlje tov. Viktor Kovač o aktualnih gospodarskih in političnih vprašanjih

V pričujočem članku objavljamo nadaljevanje razgovora našega dopisnika s sekretarjem OK ZKS tov. Viktorjem Kovačem o aktualnih problemih našega gospodarstva. V drugem delu članka odgovarja tovariš Kovač na drugo vprašanje, ki se je glasilo nekako takole:

»Povejte nam — prosim — nekaj o programu politično-ideološkega dela in sploh izobraževanja v našem okraju: kaj je vodilo okrajno vodstvo Socialistične zveze pri sestavljanju take širokega programa, in ali se je že začela uresničevati njegova zamisel?»

V prihodnji številki našega časnika bomo objavili nekaj misli tovariša Kovača o uspehih več kot enoletnega življenja novega zasavskega okraja.

Potrebna so nam vzgledna kmetijska posestva

V našem okraju je še precej zaostalo kmetijstvo, ki tudi vpliva na življenjsko raven naših delovnih ljudi. Zaradi tega je izredno pomembna vloga kmetijskih zadrug pri pospeševanju kmetijske proizvodnje in preobrazbi naše vasi. Njihova naloga je v tem, da ob pomoči SZDL vzgajajo napredne kmetovalce, ki bodo v svojem lastnem interesu in v korist skupnosti dali vse od sebe za povečanje kmetijske proizvodnje, pri čemer se bodo posluževali sodobnih agrotehničnih pripomočkov in poslušali nasvete zadrug.

Naša delavska središča so še vedno slabo oskrbovana s kmetijskimi pridelki, kar je posledica majhne tržnosti kmetijskih pridelkov in slabe organizacije odkupa. To je vplivalo na to, da je prihajalo celo do takih pojavov, da so Trbovlje dobavljali mleko iz ptujskega in celjskega okraja, čeprav smo ga imeli doma dovolj, toda ga nismo bili sposobni odkupiti.

Vprašanje odkupa mleka se bo ugodno rešilo z ustanovitvijo mlekarne v Radečah in v Izla-
kah ter z ureditvijo mlekarne v Brežicah. Na podoben način bo treba reševati tudi vprašanje odkupa in predelave ostalih kmetijskih pridelkov, kar bi bilo v korist tako kmetov kakor tudi potrošnikov v delavskih središčih.

Novoustanovljene gospodarske zveze bodo lahko bistveno vplivale na povečanje kmetijske proizvodnje in s tem v zvezi tudi na povečanje tržnosti kmetijskih pridelkov. Če lani je bilo prek zadrug odkupljeno veliko več kmetijskih pridelkov, kakor vsa prejšnja povojna leta. V prihodnjih letih pa bodo nedvomno doseženi še večji uspehi, saj se zadnje čase tudi večina zadrugnikov resno zavzema za povečanje kmetijske proizvodnje, kar je treba samo pozdraviti. (Nad. na 2 strani)

Občni zbor mestne Zveze borcev v Brežicah

Prosvetni dom - dom padlih borcev

Pred dnevi je bil občni zbor mestne Zveze borcev v Brežicah ob še kar zadovoljivi udeležbi. Organizacija šteje nekaj nad 200 članov. Predsednik je uvodoma omenil, da odbor ni bil najbolj delaven, da pa se je napravila napaka, in sicer s tem, da so lani izvolili v odbor ljudi, ki na obnem zboru niso bili prisotni in potem razumljivo tudi zaupanih funkcij niso hoteli sprejeti. Predsednik je nadalje analiziral na lanskem obnem zboru sprejete sklepe, ki niso bili vsi izvršeni. Lansko silvestrovanje, ki je takrat dobro izpadlo, je bilo letos slabo, in je tako organizacija izgubila precej svojih dohodkov. — Misli, da bi v Brežicah postavili spomenik padlim borcev, je dokončno opuščena, ker so za to potrebna precejšnja sredstva, teh pa ni. Odbor predlaga, da bi dali vsa v ta namen zbrana sredstva za ureditev Prosvetnega doma, ki naj bi nosil ime padlih borcev, a na preložen doma naj bi se vzdajala spominska plošča. — Odbor je po svojih močeh tudi skrbel za otroke padlih borcev, vendar je imel na razpolago le pičlih 42.000 dinarjev. — Članarina je v glavnem v celoti pobrana.

Predsednik je nadalje v poročilu ugotovil, da so pozabili na najvažnejše: na skrb za svoje člane, za posameznike. Tem niso nudili dovolj pomoči — prvi predsednik v svojem poročilu — vendar nosijo del krivde za to tudi člani sami, ker so premalo energični in revolucionarni. Premalo smo storiili tudi za ideološki dvig svojih članov.

V diskusiji je bila ugotovljena premajhna povezava med samim članstvom in tudi z drugimi org. Izrečena je bila graja, da morajo nekatere člane vedno terjati za plačilo članarine. Predsednik občine je povedal, da je občina dala dokajšnjo vsoto 1.481.000 dinarjev za partizanske sirote. Namerava se izdati zbornik »Kozjanski odred«, toda le, če bo več sodelovanja članov. — Govor je bil tudi o Posavskem muzeju, ki naj bi dobil zvezni muzej, ker zajema zgodovinski punt dve republiki. — Treba je urediti spomenik pri železniški postaji, predvsem njegovo ozadje in spomenik primerno ograditi.

Storjen je bil tudi sklep, naj vsak član prispeva mesečno prostovoljni prispevek 5 dinarjev, ki se bo uporabljal za pomoč partizanskim otrokom in za dom. Sprejet je bil predlog, da se vsa za spomenik zbrana sredstva uporabijo za ureditev Prosvetnega doma in vzidanje spominske plošče na njem. — Ob koncu je bila sprejeta predlagana kandidatska lista. Izvolili so 11-članski upravni odbor, 3-članski nadzorni odbor ter 7 delegatov za občinsko konferenco Zveze borcev.

Storjen je bil tudi sklep, naj vsak član prispeva mesečno prostovoljni prispevek 5 dinarjev, ki se bo uporabljal za pomoč partizanskim otrokom in za dom. Sprejet je bil predlog, da se vsa za spomenik zbrana sredstva uporabijo za ureditev Prosvetnega doma in vzidanje spominske plošče na njem. — Ob koncu je bila sprejeta predlagana kandidatska lista. Izvolili so 11-članski upravni odbor, 3-članski nadzorni odbor ter 7 delegatov za občinsko konferenco Zveze borcev.

SZDL v Hrastniku je izpolnjevala svojo politično nalogo in je sodelovala tudi pri vseh akcijah in proslavah. V bodoče se bo morala organizacija še bolj naložiti oziroma iskati pomoč pri ZK in pritegniti v mladinsko organizacijo še več mladine.

Razprava je bila zelo živahna in konkretna ter so člani pokazali, da se zanimajo za vsa vprašanja. Dotaknili so se raznih, še perečih vprašanj, ki teže hrastniške občane, tako na primer vprašanje cest v kraju, odprava saj iz dimnika trboveljske Elektrarne, kar je posebno vprašanje za vsa delavska in druga naselja ob Savi, saj so saje iz dimnika Elektrarne v Trbovljah velika nadloga in onemogočajo zračenje stanovanj in sušenje perila na prostem itd. — Diskutanti so govorili nadalje o potrebi izboljšanja našega kmetijstva, kjer je potrebna pomoč tudi pri odkupih poljskih pridelkov in živine. Tudi socialno zavarovanje kmetijskih delavcev še ni rešeno. Potrebno je izboljšanje trgovske mreže in gostinstva.

Tov. Janez Jesenšek se je v svojem nagovoru v glavnem pomudil pri delavskem in družbenem upravljanju, ki ga moramo utrjevati še naprej in težiti za tem, da vzgojimo za to upravljanje potrebne kadre. Posebno skrb moramo posvečati vzgoji kadrov v naših gospodarskih podjetjih in težiti, da bomo dosegli čim boljše produkcije in storilnost. Dalj časa se je zadržal pri vprašanju vzgoje naše mlade generacije.

Seminar za zadrugne voditelje

V Čateških Toplicah je začel z delom tečaj za predsestnike in vlogarje kmetijskih zadrug pri pospeševanju kmetijske proizvodnje ga je organizirala OZZ. Namen tečaja je, da bi se vodilni zadrugni kader s številnimi kvali-

Kako zaposliti žene in mladino?

Za izboljšanje življenjske ravni je neogibno potrebna tudi drobna industrija, v katero ni treba vlagati velikih sredstev, ki pa se začne hitro vračati in proizvajati predmete za široko potrošnjo. V našem okraju pa potrebujemo taka manjša podjetja tudi zato, ker pri nas prevladuje rudarstvo, ki ne more zaposliti žen, mladine in fizično izčrpane delovne sile. Za razvoj drobne industrije so v našem okraju dani vsi pogoji. To dokazujejo neshetni primeri, ko so tako rekoč iz nič zrasla številna manjša podjetja, ki so že premagala začetne težave in dajejo na trg vedno nove in nove proizvode. Tako je zrasla tovarna gospodinjstev strojev »Elektrastandard« v Trbovljah, dalje tovarna konfekcije »Sava« v Zagorju, Kovinarska zadruga na

Vidmu, Strojno mizarstvo in »Mehanika« v Trbovljah, Mizararska zadruga v Sevnici, Tovarna pohištva v Brežicah, Pletilnica v Dobovi in številna druga. Na Senovem so vsi pogoji, da iz rudniške remonte delavnice nastane pomembno kovinarsko podjetje. Tovarna časopisnega papirja na Vidmu ima precej neizkoriščenih strojev, ki bi lahko bili osnova za novo podjetje. Takih možnosti pa je tudi v drugih krajih dolin. Naloga vseh pristojnih činiteljev je, da gradijo napredek svojega kraja prav na takih skritih možnostih in virih. Veliko se da napraviti tudi z majhnimi sredstvi, če obstaja pri ljudeh dobra volja. Doseženi uspehi v nekaterih občinah dokazujejo, da je pri ljudeh ne manjka.

S pridnim delom si bomo ustvarili lepše življenje

Podoba nekaterih krajev v Zasavju se je v povojnih letih močno spremenila. Niso odstranjene samo posledice kapitalističnega izkoriščanja in okupacije, ampak je v enajstih letih po osvoboditvi nastalo tudi mnogo novega, kar dela naše Zasavje lepše in prijaznejše. V nekaterih krajih so se umazane ceste umaknile lepim ulicam. Nekdaj umazane revirske doline še dobivajo drugo lice. Pridni ljudje si urejujejo svoja naselja, grade razne komunalne objekte in podobno. Trbovlje si je zgradilo nov delavski dom, ki je hkrati tudi kulturni hram vsega Zasavja, in poleg ostalih kulturnih domov v Zasavju opravlja važno kulturno in vzgojno poslanstvo, ki je za zgraditev socializma velikkanskega pomena. Vzporedno s spreminjanjem podobe naših zasavskih krajev pa se spreminja tudi miselnost ljudi, ki vedno bolj čutijo, da je socializem njihova življenjska potreba.

Kljub doseženim uspehom po osvoboditvi pa so v okraju še velike potrebe. Nekatera delavska središča še vedno nimajo vodovoda. Skozi nekatere lepe kraje še vedno drže blatne ceste. V vseh večjih krajih je pe-

reč stanovanjski problem. Vseposredno so tudi velike potrebe po raznih komunalnih napravah, ki jih ponekod sploh ni ali pa ne ustrezajo svojemu namenu. Zelo pereč problem v našem okraju je tudi zaostal medicinski promet, kar ima nujno za posledico tudi nezadostno razvit turizem. Velike potrebe so tudi na področju zdravstva, kjer bi bilo treba rešiti pereča materialna vprašanja. Podobno je tudi v šolstvu, kjer primanjkuje šolskih prostorov, telovadnic, ročnih delavnic in podobno. To se pravi, da kljub doseženim uspehom v enajstih letih po osvoboditvi še vedno niso rešena nekatera zelo aktualna materialna vprašanja. To postavljajo pred nas odgovorno nalogo, da tudi v bodoče — kot doslej — združimo napore in storimo vse, da bi prebivalcem našega okraja omogočili v prihodnosti še lepše življenje. To pa ni odvisno samo od tega, koliko sredstev bo prispevala družba, ampak še bolj od nas samih in od naše pripravljenosti za rešitev teh problemov. Samo s pridnim delom vsakega posameznika, ne glede na to, kje dela in kakšno dolžnost opravlja, si bomo ustvarili lepše življenje.

Trgovina in obrt ne smeta zaostajati za splošnim razvojem

Obrt v našem okraju je premaloma razvita. Posledica tega je, da so cene obrtnih storitev in uslugam pretirano visoke. Zaradi tega je zelo važno spoznanje, da je za dvig življenjskega standarda neogibno potrebna tudi razvita obrt s ceninimi storitvami in uslugami. V Trbovljah in v Zagorju že delajo na razširitvi mreže obrtnih delavnic. Tudi v ostalih občinah zadnje čase več razmišljajo o tem vprašanju. Hvale vredna je pobuda gospodinjstev centrov za ustanovitev raznih uslužnostnih obratov, kot na primer ljudskih kuhinj, pralnic, krpalnic in podobno. Nič manj važne pa niso tudi izobraževalne naloge gospodinjstev centrov. Leti so ob pomoči Zavoda za pospeševanje gospodinjstva organizirali številne tečaje, seminarje in predavanja, kar je nedvomno velik prispevek k vzgoji delovnih žena.

Posledice nezadostno razvitega trgovinskega omrežja so očitne. V mnogih trgovinah je slaba izbira blaga. Primanjkuje zlasti tistih predmetov, ki se ne potrebujejo vsak dan in pri katerih ni mogoče veliko zaslužiti. V slabo razviti trgovini tudi ne vlada vzdušje konkurence, ki je neogibna za ceno in kulturno postrežbo, ker se le v takem vzdušju prodajalci borijo za stranke. Vzrok, da trgovina ni sposobna uspešno opravljati svoje naloge, pa je tudi v njeni slabi tehnični ureditvi. Primanjkuje sodobnih skladišč, prevoznih sredstev, hladilnic in drugih. Premalo imamo specialnih trgovin, ki zagotavljajo večjo izbiro določenega blaga. Skratka, prej ko slej se bo treba sprijazniti z resnico, da je tudi ob ustrezno razvite trgovine in obrti v mnogem odvisen življenjski standard delovnih ljudi.

LADO LEVEC

Čeprav hudo potreben počitka, ni našel časa, da bi za hipo obmoroval in odločil breme dela. In ko mu je zdravnik v Zagorju svetoval, naj vsaj za teden,

dva miruje, nam je dejal, da bo to zagotovo storil, toda ne prej, kot po okrajni skupščini »Svobode« in prosvetnih društev.

Zal je precejneval svoje sile in pretekli terek, ko je vstal, da bi šel v Ljubljano na neko konferenco, podlegel srčni kapli.

Lado je bil sin trboveljske delavske družine. Leta 1941 so ga gestapovci strpali v celjske zapore in ga po krajšem času odgnali v Mauthausen. Leta 1944 mu je uspelo pobegniti nazaj in ves radosten se je priključil naši mladi partizanski vojski. Po vojni se je ves predal političnemu delu: sprva za mladino, saj je bil dolga leta njen predsednik, uveljavil pa je tudi v sindikalnem delu, najbolj pa na kulturnoprosvetnem področju.

S' kolikšno ljubeznijo in pri-zadnostjo je ustanavljal prosvetna društva, zlasti pa delavska društva »Svobode«! Kot da bi vedel, da mu je odmerjeno kratko življenje, je v zadnjih

letih neutrudno svetoval in grajal, če je bilo treba, predvsem pa gradil in gradil: gradil kulturnoprosvetno udejstvovanje od Zagorja pa tja do hrvaške meje. Nekaj tisoč svobodarjev in članov kulturnoprosvetnih društev ga je poznalo kot nesebičnega, požrtvovalnega in neutrudnega oblikovalca delavske kulture. Ogromno izkušenj, ki si jih je nabral v teh letih po vojni, je radodarno razdaljal in ni mu bilo žal niti počitka, kadar je šlo za delovanje tega ali onega kulturnoprosvetnega društva. Spominjamo se nedavnih obnih zborov. Večkrat nam je dejal: »Najraje grem tja, kjer vem, da je treba pomagati in svetovati.«

V tistih turobnih dneh, ko je spokojno ležal na mrtvaškem odru v zagorski sobi topliške organizacije SZDL, so ga poslednji obiskali mnogi njegovi prijatelji in znanci. Kar verjeti niso mogli, da ne bo prišel več med nje, tak, kakršen je bil vedno: nasmejan in vedno pripravljen za razgovor, bodisi o tem ali onem.

Lada, tajnika okrajnega sveta »Svobode« in prosvetnih društev, sekretarja topliške osnovne organizacije ZK, člana okrajnega sveta za kulturo in prosveto ter člana premnogih drugih organizacij in društev ni več. In ko so tja v kakor umito jasno nebo zadoneli akordi žalostinke, smo spet vedeli, da nas zapuščajo nadvse dragoceni tovariši. Tovariš, kakršen nam je lahko oblikoval le naša ljudska revolucija in naš lepi povojni čas. Toda v isti mah nam je bilo silno težko pri sreč, kajti bil je še tako mlad in poln življenja ter pripravljen graditi naš lepši jutrišnji dan. In če je zaradi velikega dela omahnil v prerani grob, je naša dolžnost, da nadaljujemo tam, kjer je nehal, kajti le tako se bomo najlepše oddolžili njegovemu spominu. (v)

Vsak na svojem mestu se mora boriti za dvig življenjskega standarda

(Nadaljevanje s 1. strani)

Kmetijska posestva in ekonomije bi morale s svojim vzgledom vplivati na individualne proizvajalce za povečanje kmetijske proizvodnje. Zadržano posvetstvo Sevnica-Boštanj je tudi v tem pogledu uspešno. Ne samo, da s svojim vzgledom izpodbuja okoliške kmete k večji proizvodnji, ampak se ti celo poslužujejo njegovih uslug, s čimer dajejo posestvu največje priznanje. Tudi ostala kmetijska posestva in ekonomije se ne smejo zapirati sama vase, ker je njihova naloga, da izpodbudijo vplivajo tudi na okolico.

S povedanim še daleč nisem izčrpal vse problematike kmetijstva in njegove proizvodnje. Menim, da je to tako široko področje, da bi bilo treba o problemih kmetijstva spregovoriti v posebnem članku.

Brez znanja ni napredka

Pri sestavljanju širokega programa politično-ideološkega in izobraževalnega dela nas je vodila želja, da bi organizirali razna politična in strokovna predavanja v naših vaseh, v vsakem podjetju, v društvu, v organizaciji, v organu družbenega upravljanja in drugje. Treba je vedeti, da v vodstvih

raznih organizacij in društev ter v organih družbenega upravljanja sodeluje nad 13.000 ljudi. Naloga političnih organizacij in ostalih činiteljev je, da te ljudi vzgajajo in jih usposabljaajo za to, da bo vsak na svojem mestu čimveč prispeval k izgradnji socializma in k uršničitvi sprejetih sklepov. V programu smo

predvideli maksimalni in minimalni program: prvega za vsa vodstva in sploh za vse vodilne ljudi, drugega pa za vse ostale državljane.

V občinah zelo različno izvajajo program vzgojnega dela. Najuspešnejši so v Krškem, v Hrastniku in v Brežicah. Tudi v ostalih občinah ne zanemarijajo vzgoje delovnih ljudi in so zlasti zadnje čase veliko napravili na tem področju. Ponekod so bili s pripravami za vzgojno delo v zimskem času malce prepočasni, toda še vedno ni prepozno, da nadomeste zamujeno.

O politično-ideološki vzgoji ne bi obširneje govorili, ker je vsem jasno, da je od dobre politične in strokovne vzgoje odvisno tudi uspešno reševanje vsakodnevnih političnih, gospodarskih in drugih vprašanj. Na koncu bi rad poudaril samo še to, da ne smemo spregledati tudi več tisoč ljudi v raznih organih družbenega upravljanja, ki jih moramo vzgajati za konkretno delo v teh organih, od katerih je v mnogem odvisna uspešna izgradnja socializma — torej lepše in boljše življenje naših delovnih ljudi.

F. S.

Domače gospodarske vesti

● **MOTORNJA LADJA »KOLUBARA«** ZA REČNI IN POMORSKI PROMET. Ladjedelnica »Tito« v Kraljevcu je pred kratkim izdelala prvo domačo motorno ladjo za rečni in pomorski promet »Kolubaro«. Ladja je dolga 77 metrov in doseže hitrost 10,5 milj na uro. Njena nosilnost pa je 1100 ton.

● **NOVA TOVARNA.** Marica bo začela v Beogradu delati prva tovarena za predelavo voska. Strojne zanje bodo uvozili iz Velike Britanije.

● **JUGOVINIL BO POVEČAL PROIZVODNJO.** Predvidevajo, da bo letos izdelala tovarna plastičnih mas — »Jugovinil« v Kaštel Sušarcu pri Splitu okrog 1000 ton polivinilnega prahu več kot doslej. Zahvala za to gre zlasti boljšim tehnološkim procesom in rekonstrukcijam posameznih naprav.

● **MONTIRANJE PRVEGA AGREGATA V VRUTOKU.** V hidrocentrali Vrutok so začeli montirati prvi agregat, ki je težak okoli 90 tisoč kilogramov. Iz Zagreba v Gostivar so ga pripeljali s posebnim vlakom. Hidrocentrala v Vrutoku bo imela skupno tri agregate po 50 megavatov.

Pogled z vrha 50-metrške skakalnice v Sopotu
Berite sestavek na 7. strani

Boj - dvigu cen!

Občinski sindikalni svet v Zagorju je prejšnji tork v Sindikalni knjižnici v Toplicah sklical posvetovanje o novem plačnem sistemu — Posvetovanje je vodil tov. Pavle Tomažič — Udeležba je bila tokrat zelo dobra

V zvezi s poročilom tov. Pavla Tomažiča o 5—10-odstotnem povišanju plač nekvalificiranim in polkvalificiranim ter kvalificiranim in visoko kvalificiranim delavcem se je razprava razvila, vendar ne v toliki meri, kakor bi bilo pričakovati. Izgleda, da so v delovnih kolektivih v načelu sprejeli smernice, po katerih naj se s 5 do 10-odstotnim povišanjem tarifnih postavk najprej izravna nesorazmerje med tarifnimi postavkami, ki so nastale zaradi njihove nespremenljivosti pred sprejetjem tarifnih pravilnikov.

V posameznih podjetjih bodo potem le po popravku tarifnih pravilnikov kolektivni prešli na linearno povišanje tarifnih postavk. Vzporedno s tem pa se kaže v resnici, da bo linearno povišanje tarifnih postavk mogoče izvesti le v kolektivih, ki so že analitično ocenili delovna mesta v samem podjetju. Razpravljali so tudi o prekvalifikaciji. Vsak delavec mora s strokovnostjo pokazati, da nekaj zna in da bo zato skupnost tudi več ustvarjal. Poudarili so pa tudi potrebo, da bo treba hkrati z analitično oceno delovnih mest reševati tudi socialno vprašanje. Zvišane tarifne postavke morajo upoštevati in dati prednost strokovnosti. Značilno pa je, da zaradi majhne konkurence na trgu, strokovnost v obrti ne pride toliko v poštev, kot bi sicer morala.

Udeleženci posvetovanja so sprejeli predlog, naj bi se povečale nagrade učencem v gospodarstvu. Tu pa velja poudariti, da gre lahko povišanje nagrad tem učencem le iz dobrih, ki ga prizadeto podjetje ustvari.

Ker je v republiškem merilu že bilo posvetovanje naših rudarskih delavcev, bi bilo prav in umestno, da bi se tudi v ostalih gospodarskih področjih, vsaj kolikor se tiče industrije, priredila podobna posvetovanja. Seveda bi tu sprejeli le

Konferenca upravljalcev gospodarskih podjetij v Brežicah

Koristen pomenek

Ob koncu meseca januarja je bila konferenca direktorjev podjetij, predsednikov delavskih svetov in upravnih odborov ter predsednikov sindikalnih podružnic razen podružnic pri kmetijskih združenjih, udeležba je bila dobra, saj se je razgovor udeležilo 21 od 28 povabljenih sindikalnih podružnic z nad 60 udeleženci. Predsednik Oberč je najprej pojasnil pomen tega sestanka, ki je v tem, da bi se porazgovorili, kako bi se lotili spremembe tarifnih pravilnikov oziroma tarifnih postavk glede na povišanje plač od 5 — 10%. Konferenca se je udeležil tudi zastopnik OSS tov. Barovič, ki je pojasnjeval predvideno povišanje plač. Poudaril

je, da s tem povišanjem sistem plač še ni rešen, ker je odvisen od delitve narodnega dohodka. 5 — 10-odstotno povišanje tarifnih postavk naj služi le za popravilo nesorazmerij med kvalificiranimi in nekvalificiranimi delavci. Bori se moramo proti vsakemu linearnemu povišanju plač. Nedvomno je, da je storilnost dela kvalificiranih in visokokvalificiranih delavcev in uslužbencev po količini in vrednosti večja kot pa nekvalificiranih, vendar je bila doslej ta razlika med njimi le premajhna, da bi vzpodbujala nekvalificirane delavce k pridobivanju višje kvalifikacije. Povišanje plač v določenih uslužbenecem ni priporočljivo, ker je zanje to vprašanje več ali manj že urejeno, imajo pa tudi možnost dobivanja premij. Dnevnice naj ne bodo večje od 1500 din.

V diskusiji je bilo opaziti, da se skoraj nikjer niso začeli s tem delom in da tudi od obrtne zbornice dobivajo neenaka navodila. Ugotovili so, da obstaja zelo velike razlike v plačah sorodnih podjetij in da imajo ponekod do 20% večje plače. Neki drugi delegat je ugotavljal, da je konferenca malo zapoznevala, ker so časopisi že prinesli vest o splošnem povišanju plač za 5 — 10%. Pri brežiški Opekarni da imajo le malo kvalificiranih delovnih moči in so tam mnenja, da bi povišali plače vsem. Stavljen je bil predlog, naj bi se sklad za premije formalno tudi iz dela materialnih stroškov in ne samo iz dobička. Delegat iz rudnika pa je pribil, da je nagajevanje po učniku edino pravilno, in pravično. Sindikati pa morajo biti budni, da povišanje plač ne bo izzvalo istočasno tudi povišanja cen. Komisija za plače naj bi nudila več pomoči podjetjem v pogledu ureditve plač.

V drugem delu pa je konferenca razpravljala o vprašanju usposabljanja članov delavskih svetov za dobre upravljalce. Sklenili so, naj bi bil v ta namen tridnevni seminar v Cateških Toplicah, katerega bi obvezno obiskovali vsi predsedniki delavskih svetov in upravnih odborov podjetij. Ta seminar bo v dveh izmenah po 3 dni. Seminarji bi se začeli 11. februarja in končali 17. februarja. Za ostale člane delavskih svetov in upravnih odborov pa so sklenili, da bodo imeli večerna predavanja po tri ure v času od 17. do 20. ure. Ta predavanja bi se začela 20. februarja in bodo trajala, dokler ne bo predvidena tema predavanj obdelana. Predavanja bodo v Brežicah, v Dobovi in Globokem in bodo, kot že rečeno, obvezna za vse člane delavskih svetov in upravnih odborov, lahko pa se bodo teh predavanj udeležili tudi drugi.

Ker obstaja pri OBS posebna komisija za vzgojo kadra, je ta dobila nalog, da pripravi vse potrebno in napravi kalkulacijo stroškov za posameznega udeleženca. Obrne naj se tudi na obrtno zbornico, saj se pri njej zbira sklad oziroma sredstva za vzgojo kadra.

Predlog glede zimsko športnega tekmovalstva ni naletel na potrebno razumevanje. Tudi ni tekmovalcev.

Prva skupščina delavskih svetov občine Trbovlje Solidni temelji za razmah delavskega samoupravljanja

V torek, dne 22. januarja, je bila v Delavskem domu v Trbovljah prva skupščina delavskih svetov občine Trbovlje. Smoter konference oziroma skupščine je bil, da načelno sprejme sklep o formiranju stalne konference delavskih svetov. Konferenca bi imela namen povezovati dejavnost organov samoupravljanja v 31 trboveljskih gospodarskih podjetjih, pomagati preko 400 članom delavskih svetov večjih podjetij, upravnim odborom manjših podjetij pri reševanju vrste problemov v podjetjih ter vskladiti delo in potrebe podjetij s splošnimi gospodarsko-komunalnimi problemi občine. Stalna konferenca bi imela nadalje namen, da spremlja in nakazuje probleme občine in okraja, imela bi za nalogo analizirati vsa vprašanja, ki zadevajo zaposlene delavce in uslužbence, od družbene prehrane do tarifne politike, socialne zaštite itd. Proučevala bi tudi gospodarsko-pravne dolžnosti delavskih svetov oziroma organov samoupravljanja in nakazovala potrebe po spremembi oziroma izboljšanju. Razen tega bi konferenca skrbela za ekonomsko in splošno vzgojo članov delavskih svetov.

I. konferenci oziroma skupščini je prisostvovalo preko 200 članov delavskih svetov v občini ter številni zastopniki SZDL in občinskih sindikalnih svetov sosednih občin, nadalje sekretar OO SZDL tov. Janez Jesenšek, podpredsednik OLO Trbovlje tov. Tone Zupančič, zvezni poslanec zbora proizvajalcev tov. Karel Sterban in drugi. O glavnih in načelnih nalogah in o delu delavskih svetov v trboveljski občini je poročal tov. Slavko Borštnar, podpredsednik občinskega odbora SZDL.

Edino odprto vprašanje je ostalo organizacijska oblika novoustanovljenega organa. Organizatorji oziroma iniciatorji sklicanja I. skupščine stoji na stališču enakopravnega položaja vseh delavskih svetov in stalni konferenci, medtem ko nekateri zastopniki rudnika zahtevajo zastopstvo po številu zaposlenih. Drugo odprto vprašanje, ki se še ni dokončno izkristaliziralo, je, ali naj se skupščine udeležijo vsi člani delavskih svetov ali le zastopniki posameznih svetov. So tendence za obe obliki in obratno za eno ali drugo.

Ta vprašanja naj bi razčistilo začasno izvoljeno predsedstvo skupščine, ki ga sestavlja devet članov skupno s komisijo za družbeno upravljanje občinskega odbora SZDL in tajništva občinskega sindikalnega sveta ter dalo vsem delavskim svetom v razpravo osnutek statuta, nato pa bi ga konferenca oziroma skupščina takoj spomlad sprejela, istočasno pa tudi izvolila delegate za Kongres delavskih svetov Jugoslavije, ki bo v Beogradu sredi meseca junija 1957.

Koristna pobuda

Nekateri zasebni čevljarji v Brežicah so predlagali, da bi ustanovili čevljarstvo delavnico. Njihova pobuda ni naletela na gluha ušesa pri pristojnih činiteljih, ki so jim preskrbeli primerne prostore. Vse izgleda, da bo novo ustanovljena čevljarstva delavnica uspešno poslovala, zlasti se zato, ker je pobuda za njeno ustanovitev prišla iz vrst čevljarjev.

Plodno delo občinskega odbora RK v Sevnici

Pred kratkim je bila v Sevnici letna skupščina občinskega odbora RK. Iz poročil je razvidno, da je bilo delo odbora v minulem obdobju uspešno. Bilo je več zdravstvenih predavanj, in sicer v Sevnici, Boštanju, Sentjanžu, Krmelju in Tržišču. Poleg tega je bilo lanske zimo 8 zdravstveno-prosvetnih tečajev za vaška dekleta, ki jih je obiskovalo 169 mladink. Dobile so osnovne pojme o zdravstvu in higieni. To zimo pa deluje 9 zdravstveno-prosvetnih tečajev. Delo poteka prav zadovoljivo razen v Sentjanžu. Izredno dobro udeležba je v Sevnici, kjer tečaj obiskuje redno 44 tečajnic.

Občinski odbor RK se je precej trudil za pravilno razdelitev hrane socialno ogroženim družinam. Na osnovne organizacije RK je bilo razdeljeno 8455 kg raznih živil v vrednosti 1.801.730 din. V glavnem so vse organizacije hrano pravilno razdelile.

Zgodile so se sicer tudi napake, zato naj v bodoče pri razdelitvi sodelujejo vsi člani. Ker so izkušnje pokazale velik zdravstveni pomen šolskih mlečnih kuhinj, jih deluje sedaj v občini Sevnica 18. Vse zadovoljivo poslujejo razen v Krmelju. Skupno število koristnikov je 2629. Otroci dobivajo malice oziroma tople obroke hrane. Solški odbori naj bi se še posebej zavzeli, da bi dobivali učenci na vseh šolah tople obroke hrane.

Krvodajalska akcija, ki je bila izvedena v decembru, je doblila uspeha. Kri je oddalo 183 krvodajalcev. Osnovna organizacija SZDL Sevnica je zbrala največ prostovoljcev. Odlikovali pa so se tudi posamezniki, tako na primer tov. Pipan, ki je sam zbral 25 ljudi.

Da bo delo organizacije tudi v bodoče čim plodnejše, je občni zbor prejel več pomembnih sklepov.

NAŠ KOMENTAR

Izraelci kljubujejo

Generalna skupščina OZN ima te dni mnogo dela. V ospredju je seveda še vedno problem Izrael-Egipt. Azijsko-afriški državni svet minul dne predložil resolucijo, v kateri zahtevajo ostro obsodbo Izraela s strani OZN. Izraelska vlada se namreč še vedno obotavlja umakniti svoje čete s spornega območja Gaze in obale ob Akabskem zalivu. Čeprav so v Tel Avivu izjavili, da so pripravljeni na pogajanja, dokazujejo dejanja prav nasprotno. Izraelci pa po drugi strani postavljajo nesprejemljive pogoje, v prvi vrsti glavnemu tajniku OZN Hammarskjöldu. Vendar pa slednji odločno zavrača njihove predloge in pogoje ter zahteva brezpogojen umik z egiptovskega ozemlja.

Vsekakor bo dokončen sklep generalne skupščine moral temeljiti na umiku Izraelcev, kajti njihovo izigravanje je v nasprotju z načeli te najvišje mednarodne organizacije. Nadaljnji problem — utrditve palestinskih meja — bo treba rešiti v okviru OZN in s sodelovanjem vseh prizadetih strank.

Kot začasna rešitev palestinske zadeve bi utegnili priti v poštev zasedba meja po četah OZN, ki naj bi ločile Arabce in Izraelce. To bi veljalo seveda za krajši čas, pozneje pa...

V Alžiru se nekaj dni stavlja. Fronta narodne osvoboditve je pozvala domače prebivalstvo, naj s splošno stavko izrazi privrženost idejam osamosvojitve. Proglas fronte je uspel in stavkujočim se je pridružilo celo okoli 70 odstotkov Alžircev, ki delajo v metropoli.

Alžirski rezident Lacoste je zadnje dni poskušal s novo spletko, ki temelji na starih metodah »psihološke vojne«. Sredi lege dne je v arabsko četrt mesta Alžira priporočila vojaška godba in igrala poskočne ter vesele komade, vojaki pa so arabskim otrokom delili sladkarije. Lacosteova metoda pa ni imela neposrednih uspehov, kajti istega dne so komandosi napadli več francoskih postojank in po deželi je grmelo kakor prejšnje dni.

Francoski pacifičistijski program v Alžiru je povsem pro-

padel in zunanji minister Pineau bo te dni — ko bo generalna skupščina govorila o alžirski zadevi — le stežka zavračal obtožbe tistih držav, ki se zavzemajo za njeno pravično in naglo rešitev. Molletova vlada je pokazala vse premalo odločnosti in poguma, da bi razvozlala alžirski vozel. Pobude nima več v rokah in to jo bo stalo več, kakor morda danes sama sodi!

Sicer pa brede uradni Pariz v vedno hušilo politično krizo. Premier Mollet je pozval voditelje francoskih političnih strank, naj ga podprejo pri izvajanju »nagrove deklaracije o Alžiru. Opri se je na tezo, da alžirski umorilci upajo v francosko vladno krizo ter srenembo parlamentarne večine.

Desničarske in sredinske politične skupine so — kakor vse kaže — pripravljene podpreti Molleta, ker ne želijo otežkoviti položaja v deželi, ki je že tako sam po sebi razmešan. Posebej ne bi radi napadali Molletove vlade tudi zaradi tega, ker je pred debato v OZN o Alžiru

treba vsaj na zunaj nastopati enotno.

Iz Washingtona je v zadnjem času slišati glasove, češ da uture spomladi priti do sestanka premierov treh zahodnih vele-sil na Bermudih. Tako bi ti otoki postali že nekakšno, tradicionalno shajališče zahodnih državnikov. Spricho dejstva, da v zahodnem taboru še niso vsi problemi razčisti, utegnejo biti te vesti resnične. Sestanka zahodnih državnikov res že dolgo ni bilo in vsekakor bi se imel predsednik Eisenhower mnogo za pomeniti s svojima kolegoma. Macmillan in Mollet bosta dotlej poskušala spraviti svoje koncepcije na tir, ki bo znosen tudi za Američane. Upata pač, da se bo neugoden vils sueške pustolovščine dotlej popravil. Vsekakor pa Američanom ne bosta mogla pozabiti, da so v sueški zadevi stali ob strani tujima poslali petrolei šele, ko so se umaknili iz Egipta. To pa narekuje tudi novo previdnost pri sestavljanju novih zunanje-političnih formulacij.

BODOCI GOSPODARJI

Kako priti na Rako? — mi je rojilo po glavi več dni, ker sem se odločila, da obiščem tamonjo kmetijsko gospodarsko šolo. Na srečo se na Rako vozijo dvakrat tedensko kmetijski strokovnjaki in od časa do časa kak drug predavatelj iz Krškega. Tako priložnost sem izkoristila in zasedla zadnji kotiček v avtomobilu. Tokrat smo imeli smolo. Modri »Ford« je bil precej muhast. Nekaj časa je vozil v normalnem tempu, se ustavil, nato spet potegnil za par sto metrov naprej, in tako se je ponavljalo vse do vnožja Rake, kjer smo izstopili in jo mahinili peš proti cilju. Vožnja sama je bila še dokaj zanimiva. Starejšega kolešarja s cekarjem smo prehiteli že na robu Krškega. Toda glej! Čim se je ustavilo naše »motelovilo«, nas je kolešar prehitel. Potem smo prehiteli spet mi njega, in nato on nas, in mi njega. Izgledalo je, da tekmuje, kdo bo prvi. Vse to mi je dalo misliti, da je včasih dobro kolo boljše prevozno sredstvo kot star avtomobil, le da je zadnji petdesetkrat dražji.

Kar prav nam je prišlo peščenje, kajti v avtomobilu smo se pošteno premražili. Kdo bo prvi prišel na Rako, smo lahko kmalu ugotovili, saj je bil med nami zdravnik, ki je vaju hribov in nagle hoje.

V šoli je bilo vse živo. Dekleta v belih rutkah in predpasnikih so tekala sem ter tja, nosč krožnike in drugo posodo. Pripravljale so se na kosilo. Tudi nas so povabile. Že v naprej so se opravičevale, če da smo na leteli na skromno kosilo, ne smemo pa zameriti, ker kuhajo le preproste jedi.

Sedli smo za okusno pogrbeno mizo. Jeli, ki so jih prinášale, niso bile zbrane, vendar tako okusno pripravljene, da sem se nemalo čudila. Po glavnem ob-

dne pridejo še fantje, da imajo skupna predavanja. Vsak dan so na kosilo povabile po dva gosta iz domačega

Bodoči gospodarji in gospodinjice z Rake

kraja, pa tudi od drugod. Poleg gostov sta bila vsak dan povabljeni še po dva fanta iz kmetijsko-gospodarske šole.

Prva sta prišla Edi in Milan. — Pomislite, — nam je o tem dogodku jela pripovedovati Milica. — Niti dotakniti se nista hotela ničesar. Veste, nista znala pravilno jesti, pa ju je bilo sram. Sicer pa, saj tudi me v začetku nismo znale. Sedaj smo se že privadile vili in nočem. Naprej smo v začetku počaka-

in prva dva sta se čez nekaj dni kar sama povabila, da bi ne bila prikrajšana za dobro kosilo.

Elka pa je pripomnila. — Veste, doma nas nič kaj radi ne pustijo v šolo. Moj oče se je sedaj že potolažil. Mislijo, če oni ne znajo mnogo, da tega tudi nam ni treba. Jaz, in tudi druge bi se rade naučile kaj več. Človek več ko zna, več velja. Doma povemo, kaj se učimo, toda naši starši ne marajo dosti za to. Čez

nekaj dni pa le na skrivaj včasih »probažo« kako reč, in če se obnese, jo obdrže.

Ostala dekleta in fantje so bili prav tako zgovorni. Brez obotavljanja so pripovedovali, kaj jim v šoli ugaja in kaj ne. Obdelali so kar vse predavatelje. O splošnih predmetih pravijo, da jim je snov že poznana. S kmetijskimi predavatelji in predavateljicami je drugače. Nekateri predavajo precej učeno in jih le s težko razumejo. Drugi so zopet bolj strogi. Izpito se najbolj bojimo. Izpito, da bomo prvi letnik izdelali.

11+7=18. Toliko nas je vseh. Prevladujemo seveda dekleta. Do konca bomo vzdržali le mi. Marsikateremu je že danes žal, da se ni vpisal. Prihodnje leto bomo imeli pri nas dva letnika kmetijsko-gospodarske šole. Prvi bo gotovo nabit, v drugem nas bo seveda manj.

Naš razgovor se je preveč zavlekel. Ob mizi, ki je ponujala najrazličnejše drobno pecivo, je potem o osebnih higieni predaval zdravnik. Opazila sem, da so silno dovzetni za vsako malenkost. Ko je govoril o negi nohtov, si je nevede in nehotе vsaka deklica, pa tudi fant pogledal svoje nohte. Tiste, ki so imele črno obrobljene, so jih počasi skrile pod pazduho. Nič zato. Do prihodnjega predavanja si jih bodo prav gotovo pristrigle, ali pa osušile.

Ponik poteka redno, nikoli nihče ne manjka. Redko, toda dogodi se je že, da ni prišel av-

„Tovariš miličnik, kala sa mi ukradli!“

Ze ob prvem nepovojnem odgovoru na vprašanje sodi dežurni miličnik, da bo precej težko najti njegovo lastnino. In ko niti na drugo, tretje vprašanje ne dobi preciznega odgovora, zašuti, da bo proces iskanja dolg in zvezan s številnimi zapletljivostmi.

Prisluhnimo, kako se odvija navadno tak dialog!

»Tovariš miličnik, prišel sem povedat, da mi je nekdo ukradel kolo.« Organ javnega reda in miru je takoj pripravljen poslušati kar najvestnejše obkroževanje primer. Ze ima pri roki beležnico in piše ter vprašuje: »In kdaj so ga ukradli?«

»Ja, tega bo že štiri dni. Veste, poskušal sem sam iskati oz. roma povpraševal sem vseposod, pa nisem uspel.«

Miličnikovo čelo se nagubanči, pa vendar nadaljuje z vprašanji: Sedaj mi, prosim, kolikor morete natančno opišite vaše kolo. Barvo, številko, znamko in vse posebnosti, ki so morda značilne na kolesu.

Dolg molk... »Barve je bil črne, za tovarniško številko... hm... za tovarniško številko pa res ne vem... Veste nikoli nisem pogledal...«

»Kaj pa znamka,« povprašuje miličnik.

»Tovariš miličnik, kolo je staro, pa tudi za znamko nisem siguren. Mislím, da je bil predvojni Tompedo. Povsem siguren res nisem.«

Miličnik postaja vse bolj začuden. Toda s pozvedovanjem nadaljuje. »Kje ste imeli kolo, je bilo zaklenjeno?«

»Šel sem v gostilno in ga prislonil ob zid. Ključavnice nisem imel...«

In tako naprej in naprej. Vsaka malenkost je važna, včasih tudi najmanjša.

Miličnik se zamisli. Treba bo izkoristiti vse možnosti, toda še vedno ne more razumeti, kako morajo biti ljudje tako površni, da niti svojega kolesa ne poznajo. Sedaj pa išči... Navadno je hudo zapleteno iskanje, saj zlikovec ne bo kolo skušal prodati v kraju, kjer ga je ukradel, niti ga ne bo dal kupcu takoj prve dni. Verjetno ga bo skušal celo prebarvati, če se seve splača, in tako dalje...

Začne se iskanje!

Nj vedno enako. Včasih so lastniki bolj nagli, kar vedo, da brez pomoči organov javnega reda in miru ne bodo ničesar našli, pač pa le onemogočili takojšnje iskanje in poizvedovanje. Pa tudi bolj podrobno znajo opisati svojo lastnino, kot gornji. Toda, številke vseeno povedo nekoliko drugače.

Na tajništvo za notranje zadeve našega okraja smo zvedeli, da je bilo lanj ukradenih v našem okraju kar 93 koles. Seve so imeli organi tajništva lepe uspehe pri iskanju in marsikateremu lastniku pripomogli, da je dobil vrnjeno kolo. Značilno

pa je, da je bilo največ koles ukradenih v Vidmu-Krškem, Brezicah, Selnici, mnogo manj pa v Zgornjih krajih okraja. Povsem razumljivo. Nepridipravil prodajajo ukradena kolesa navadno v sosednji republik, največ v Zagrebu in okolici. Zategadelj skušajo svoje zlikovsko dejanje napraviti kar najbolj blizu tržišča.

Zanimivo pa je tudi to: od ukradenih koles ni bilo niti eno zaklenjeno, malone vsa pa so bila vzeta iz lahko pristopnih krajev. Da se razumemo: izpred gostilni Lastniki gredo v gostišče morda za namenom, da bodo spili ali pojedli in takoj odšli. Včasih pa se taka stvar zavleče. Ko čez kako uro ali dve pride ven, lahko samo ugotovi, da si je kolo menjalo lastnika.

Tako je bilo ukradenih izpred gostišč kar 46,2 odst. vseh koles, izpred drugih lokalov 20 odst., iz hodnikov in dvoršč 6 odst. ter iz kleti in drugih krajev 5 in pol odst. In — kot rečeno — zlikovci odpeljejo največ koles v sosednji republiko. Tako so lani odpeljali tja kar 80 odst. vseh koles.

Zategadelj svetujemo lastnikom koles, da jih vsaj dobro poznajo, da si že ob nakupu zapisejo tovarniško številko, znamko, vse posebnosti, značilnosti in druge posebne znake. Ni moč povedati, kako močno bo olajšano poizvedovanje, če ga pri zadetemu kodoroli ukrade. Prav posebne važnosti pa je takojšnje naznanilo organom javnega reda, kajti le tako je moč začeti takoj z iskanjem. Milan V.

to s predavateljem. Ta vrzel se ni tako poznala, ker so te ure nadomestili učitelji s splošnimi predmeti.

Zimski meseci bodo kmalu pri kraju in s tem tudi kmetijsko-gospodarska šola. Doma se bo pričelo delo Mladinec in mladinke bodo pridobile znanje že lahko praktično izkoristili na svojih domovih. Hrana pri njih ne bo več tako enolična. Fižol ne bo na mizi le zabeljen in krompir samo v oblikih. Razne prikuhe, ki jih doslej marsikje niso poznali, bodo zamenjale solato. Ta dekleta pa se niso naučila le kuhanja, temveč tudi umnega gospodarjenja, da bodo pozneje kot fantje, če bo potrebno, lahko vodila posestvo.

Albina Roš

Zbor volivcev v Vidmu-Krškem

18. januarja je bil v Vidmu-Krškem zbor volivcev, katerega se je udeležilo okrog 10 odst. volivcev. Na zboru je predsednik občinskega ljudskega odbora tov. Stane Nunčič podal obširno poročilo o delu ljudskega odbora v letu 1956.

Poročilo sta podala tudi predsednik krajevnega odbora in predsednik šolskega odbora. Iz razprave posnemamo, da je želja po ustanovitvi višje gimnazije v Vidmu-Krškem vedno večja. Zbor volivcev je pooblastil novoizvoljeni šolski odbor, da sodeluje pri zbiranju podatkov, ki so potrebni kot dokazilo, da je gimnazija v tem kraju resnično potrebna. Za vse šole na področju Krškega je zbor volivcev predlagal šolske odbore, katere bo občinski ljudski odbor potrdil na svoji seji.

V Vidmu-Krškem je še vedno precejšnja stanovanjska kriza, ki pa jo bo mogoče rešiti le z zidanjem novih stanovanjskih hiš. Volivci so bili mnenja, da bi zidali hiše že spomladi, zato bi bilo potrebno izdelati načrt in lokacijo. Denar za gradnjo novih hiš naj bi se črpel iz stanovanjskega sklada. Postavili bi naj četvorke in dvojčke, kakor tudi samski dom, v glavnem za prosvetne delavce. Na cenejši način bi prišli do stanovanj, če bi dvignili šolsko poslopje v Krškem in upravo pošte.

Razpravljali so še o občinskem prazniku. Do avgusta meseca naj bi postavili spomenik, urečili park in ocedili mesto.

Dom JLA bo po vsej verjetnosti prešel v občinsko lastništvo, zato bi morali preurediti spodnje prostore za bife, ki ga v Krškem že dalj časa pogrešajo.

OBČNI ZBOR GASILCEV STARE VASI

Tudi gasilci so pred kratkim pogladi obračun svojega dela. Imeli so več predavanj, sestankov in vaj. Lansko leto so si preskrbeli motorno brizgalno. Preteklo leto v njihovem okolišju ni bilo požara, pač pa so gasilci pomagali gasiti v Zupelevcu in Novih Mlinih.

Ker nimajo gasilškega doma, so naprosili OZZ, da jim je odstopila bivšo traktorsko postajo. Tam si bodo uredili prostor za orodje, a največja želja vseh pa je, da bi imeli tamkaj kulturno-prosvetno dvorano. To ni le želja gasilcev, marveč želja vseh. Upajmo, da bomo s skupnimi napori prišli do te dvorane, ki je v kraju več kot nujno potrebna. Seveda sami gasilci in organizacija tega ne bodo zmogli, na pomoč bo morala priskočiti občina, okraj, morda tudi nekaj ob-

Kdo ima prav?

Bilo je na obnem zboru neke terenske organizacije SZDL v našem okraju. V poročilu predsednika, ki ni bilo posebno obširno in nikakor ni dejansko prikazalo dela, ki ga je članstvo opravilo med letom, je bilo nadalje vse premalo govora o aktualnih problemih prizadetega kraja. Iz poročila blagajnika pa je razvidno, da je bilo denarno poslovanje organizacije v najlepšem redu.

Sledila je diskusija. Najprej so govorili o nagradah, ki naj bi jih prejeli poštovni blagajniki za svoje delo. To je ustvarilo precej čudno siliko.

Na tem obnem zboru pa je bilo navzočih tudi precej mladih ljudi. Po razpravljanju o nagradah se je nekdo izmed mladih oglašil s vprašanjem, ki je v začetku izgledalo precej nenavadno. Vprašanje se je glasilo: »Zanima me, kaj je organizacija SZDL med letom napravila?« Takoj za njim je vstal drugi mladinec z vprašanjem: »Zakaj imajo v nekem podjetju v naši občini delavci samo 30 din na uro?« Ni se dobil odgovora, ko je že tretji, prav tako mladinec, hotel vedeti, kaj je ta terenska organizacija napravila v vprašanju socialistične vzgoje mladih ljudi.

Kakor vidite, torej sama vprašanja, ki so več ali manj znana, izgleda pa, da jih od navzočih ni nihče pričakoval. Brez dvoma so bila vprašanja postavljena malce osiro in morda prezgodaj, niso pa bila napačna, kakor so hoteli nekateri funkcionarji dokazati. Iz odgovorov, ki so sledili vprašanjem, pa je bilo lahko ugotoviti nerazumevanje funkcionarjev do omenjenih problemov, ki so zavzeli stališče, da se o teh stvareh lahko razpravlja na drugih mesih. Res pa je, da je bilo to stališče napačno, kajti SZDL je organizacija, na katerih sestankih imajo člani pravico razpravljati o vseh navedenih in še drugih vprašanjih. Zaradi tega omenjena vprašanja ne bi smela povzročiti hrupa, kakor so ga sicer. Kdor je hotel, jih je lahko razumel in bil tudi pripravljen, da se o njih razpravlja. So pa bili na zboru ljudje, ki jim ta vprašanja niso bila všeč in so jih morda celo prizadevali. Ti jih niso razumeli in so celo hoteli spremeniti njihov pomen. Vsi ti ljudje naj pomislijo in se zavedajo, da je za delo v organizaciji potrebna volja in da brez razumevanja do težnih ostalih, zlasti mladine, pač ni mogoče uspešno oziroma pravilno delati.

-jan

činska gasilska zveza. Za rešitev tega problema se zelo zavzema sekretar osnovne organizacije ZK tov. Ferdo Sepetavc. — Zelim, da bi se to v l. 1957 tudi uresničilo, saj je zdaj edini prostor šola, kjer so vsi sestanki, predavanja, igre itd.

M. M.

Tečajniki Kmetijsko-gospodarske šole pri praktičnem delu

roku je bil še pudling, kompot, torta, borovnice z vinom, krofi in še in še. Vsega nismo mogli spraviti vase, bilo je le preveč dobrot za naše želodce, ki niso vajeni vsak dan toliko prebavljati.

Na šolski tabli je bilo zapisano: Dežurne: Mili, Elka, Lojzka. Tudi dežurne imajo — mi je šinilo v glavo. Začela sem jih spraševati o tem in onem. Ni pa bilo treba dolgo meni posepati vmes, ker so same govorile.

Le 11 različnih deklet in 7 fantov obiskuje kmetijsko-gospodarsko šolo. V začetku jih je bilo več. Zaradi velikega snega in otežkočene hoje so oddaljenejši izstopili. V semestrlnih počitnicah imajo dekleta dopolne dne gospodinjki tečaj, popol-

Inž. Rudolf Babič:

5

(Nadaljevanje)

VIDEL SEM ZLATO MOSKVO

Metro je začel prvič obratovati maja 1935, v kratkem pa bodolj 11 kilometrov.

Najbolj imponantna zgradba v Moskvi je Kremelj s svojimi zlatimi kupolami, saj je to krasen spomenik staroruske gradbene umetnosti. Njegov razvoj se vleče skozi stoletja in na ta način je nastala njegova današnja arhitekturna oblika. Prvič omenjajo Moskvo v neki kroniki iz leta 1147, pozneje pa poročajo, da je dal Jurij Dolgoruki ustanovitelj Moskve, zgraditi leso obrambeno ograjo okrog Kremlja.

Na vsaki postaji so stalno v obratu trojne premične stopnice, s katerimi se pripelje do podzemeljske postaje ali pa zopet na dan. Vse nadzemeljske postaje imajo blagajne, vgrajeni pa so tudi avtomati, kjer kupiš vozni listek. Zanj je treba plačati 50 kopejk. Pri vhodni barjeri odtrgaš kontrolni kupon, potem pa se lahko voziš, dokler te je volja. Sprevednikov v vlakih sploh ni, le na vsakem peronu sta dva prometnika, ki pazita, da se ne zgodi kakšna nesreča iz istega razloga nadzorujejo tudi premične

stopnice. Ves personal so ženske, ki so res čedne. Vse nosijo uniforme, medtem ko so sprevednice v trolejbusih in tramvajih v civilu.

Leta 1339 je veliki knez Ivan Kalita zgradil nove palise iz težkih hrastovih desk, pri čemer je povečal površino mesta za dvakrat. Čez trideset let so zgradili masivno obzidje iz belega kamna. Konec 15. stoletja so zgradili okope iz opeke, italijanski gradbenik Friasin pa je leta 1485 zgradil prvi obrambni stolp. V teku stoletij so sezidali stolp za stolpom. Sedaj jih je dvajset. Stirje od teh so vzdignili v obzidje in tu so tudi vhodna vrata v Kremelj. Za kremeljskim obzidjem na Sabornjski ploščadi stojijo najstarejši spomeniki ruske gradbene umetnosti. Najstarejša katedrala je Uspenski savor, grajena 1475 do 1479, kjer so kronali vse ruske carje. Tu so razglašali vse važne državne akte, istočasno pa so v katedralo pokopavali ruske patriarhe in metropolitne.

Istemu trgu stoji še Blagoveščenska katedrala, katere ikonostas so okrasili najstarejši ruski mojstri in ki je služila kot dvor-

na kapela. Arhangeljski savor je katedrala, kjer so pokopavali ruske carje. Vsa poslopja Kremlja pa presegajo zvonik Ivana Velikega, ki je bil dograjen za časa Borisa Godunova in je služil kot kremeljski razgledni stolp. Visok je 81 metrov, v njem pa so zvonovi, od katerih tehtajo največji 70 ton. Zvonjenje teh zvonov je znamenje Radia Moskva. Na vrhu stolpa je postavljena velkanska peterokrakna zvezda, ki je baje sestavljena iz samih dragih kamnov. Kupole vseh cerkev — vsaka ima vsaj štiri — so iz bakra in pozlačene. Največjo so sedaj po novno pozlatili in so za to po njihovih izjavah porabili 30 kilogramov suhega zlata.

Ob vnožju stolpa stoji orjaški zvon, imenovan »Car zvon«, katerega so l. 1935 odlili ruski livarji in ki tehtajo 200 ton. Baje se je slisal njegov glas 200 kilometrov daleč, toda že dve leti pozneje se je pri velikem požaru odkrutil od njega 12 ton težki kos.

Pred stolpom se razprostira kremeljski trg, kjer stoji tudi originalni spomenik ruske likovarske umetnosti — Car puška. Ta top je bil odlit 1586. Leto in ima kaliber 89 cm ter tehtaja 40 ton.

Na nasprotni strani trga stoji dvonadstropni arzenal, pred katerim so nakopičeni topovi Napoleoneve armade. Veliko trinadstropno poslopje, nekdanji

senat, služi sedaj kot sedež ministrstva ZSSR. Tu je od leta 1918 do 1920 stanoval in delal Lenin, sedaj pa so te sobe s pohištvom skrbno konservirane.

Na južnem pobočju kremeljskega griča stoji Velika kremeljska palača (boljšoj kremeljski dvorec). V glavni del palače so vključeni še carski dvorci, granitna palača, zlati palača carice (obe iz 16. stoletja) in carske sobane (iz 17. stoletja). Danes so tu kongresi Komunistične partije, udarnikov, znanstvenikov in umetnikov ter zasedanja Vrhovnega Sovjeta ZSSR. Tu so tudi državni in diplomatski sprejemi.

Istočasno s kremeljsko palačo je bila zgrajena Orožarna, kjer so shranjene umetniške in zgodovinske dragocenosti. Zbirko je ustanovil leta 1720 Peter Veliki; tu so shranjene dragocenosti velikih knezov in carjev. Razstavljeno je orožje kočije, obleke, razni servisi, krone, prestoli itd. Večinoma je vse izdelano iz suhega zlata, saj zlati pladnji, težki po 30 kg, niso redkost. Ti predmeti so okrašeni z dragimi kamni v vseh mavričnih barvah. Vodilci govorijo o zgodovini vsakega posameznega kosa, ki pa mi je hitro postala dolgočasna. Možnosti so le tri: ali je kakšen sultan ali zahodni kralj podaril tisto dragocenost carju, ali car kakšni svoji priljubljeni, ali pa carica svojemu ljubčku. Sicer pa prideta zadnji dve va-

rianti v poštev tudi za vsak drug dvorec v Moskvi in v Leningradu. Na področju ljubezni in daril je bila posebno velika dušna Katarina II., imel pa sem vtis, da Rusi o njej ne govorijo preveč radi.

Znotraj kremeljskega obzidja je tudi lep park, kjer pa izjemoma nisem videl nobenega vdometa in kjer se je svoje čase sprehajal Stalin. Morda je ravno tu premišljeval o zloglasni resoluciji. Sedaj pa je Kremelj vsak dan poln obiskovalcev, od katerih je največ tujecev. Sliši lahko vse jezike in vidiš vse mogoče barve polti. Miličniki pri vходу strogo kontrolirajo vstopnike, za katere pa ne morem reči, kdo jih izdaja in kdo jih lahko dobi. Nam jih je preskrbelo ministrstvo zunanje trgovine. S Kremelja je zelo lep razgled na Moskvo z njenimi nebotičniki, ki so si pa med seboj tako podobni, da nisem nikdar vedel, ali gledam kakšno ministrstvo ali kakšen hotel.

Kremeljsko obzidje, Vasiljeva bazilika in velikianski univerzalni magazin GUM omejujejo Rdeči trg, na katerem so vse parade. Tik ob obzidju Kremlja, nekoliko na sredini, je na Rdečem trgu postavljen mavzolej, kjer spita večno spanje Lenin in Stalin. Mavzolej je zgrajen v klasičnem grškem stilu in je ves iz belega marmorja. Njegova streha služi pri paradah za častno tribuno. Odprt je vsak

dan 3 — 4 ure, vendar je naval obiskovalcev tolik, da je treba čakati 5 — 6 ur, da prideš na vrsto. Ze ure in ure, preden ga odprejo, se zbirajo obiskovalci in potrpežljivo čakajo, da se odpro vrata. Mi smo dobili posebne karte, zato nas je oficir milice odpeljal na čelo kolone, ki je bila sestavljena iz samih inozemcev.

Pred mavzolejem je stajna častna straža gardistov, ki stoje kot kipi, ne trenejo niti z očmi, tako da sem dobil občutek, da tudi ti niso živi. Čakali smo približno pol ure, potem so se odprla vrata, na čelo kolone se je postavil oficir gardist, ki nas je s paradnim korakom odpeljal v mavzolej. Tu ležita v pridruženih svetlobi sarkofaga Lenin in Stalin, skozi steklo lahko vidiš obraza, vendar pa svetloba ni dovolj močna, da bi lahko razločili barvo kože. V počasnem koraku brez postajanja se kolona premika naprej in nobenega glasu ni slišati. Imel sem občutek, da mi še srce ne bije več.

Na Rdečem trgu je tudi Leninski muzej, kjer so razstavljeni njegovi rokopisi, razni dekreti in njegovim podpisom in predmeti, ki jih je rabil v življenju. Zelo zanimivo je bilo pripovedovanje vodilca, češ da so pred približno enim letom napravili detajlni pregled in ugotovili, da je zelo veliko materiala — falsificiranega.

(Nadaljevanje sledi)

NOVICE IZ ZASAVJA

Iz Brežic in okolice

V BREŽICAH BI RADI IMELI JAVNO PRALNICO

Gospodinjki center v Brežicah razmišlja o ustanovitvi javne pralnice, ki je nujno potrebna. Problem je samo še v tem, kje dobiti primerne prostore, to da upanje je, da bo tudi to vprašanje v kratkem zadovoljivo rečeno. Gospodinjki center želi ustanoviti tudi mlečno restavracijo.

KAKO DOLGO ŠE?

Mladinska organizacija v Brežicah nima svojih lastnih prostorov. Če hoče sklicati mladinski sestanek, mora plačati za prostor 1000 din. Ker pa vemo, da mladinska organizacija nima finančnih sredstev, da bi lahko plačevala tako velike zneske za prostor, so njeni sestanki razumljivo zelo redki. — Ali v Brežicah res ni mogoče dobiti primerne prostora, kje bi se mladina lahko shajala, ne da bi ji bilo treba plačevati za to?

ORGANIZIRALI SO

POLITIČNA PREDAVANJA

Mladinska organizacija v Dobovi je že začela s politično-ideološko vzgojo svojega članstva. Nedavno je sekretar osnovne organizacije ZK tov. Bešlagič predaval o temi »Socialistične sile osvajajo svet«.

POVEČALI SO ŠTEVILO

ČLANOV SZDL

Politični aktiv na Veliki Dolini si je zadnje čase zelo prizadeval, da bi povečal število članstva v Socialistični zvezi. Medtem ko je bilo še pred tremi meseci v osnovnih organizacijah SZDL na območju krajev-

nih odborov Jesenice in Velika Dolina samo 29% volivcev, se je to število v kratkem času povečalo na 41%, kar je že lep uspeh. Politični aktiv si bo še nadalje prizadeval, da bi povečal odstotek volivcev v Socialistični zvezi.

VSI GASILCI ČLANI SZDL

Na obnem zboru Prostovoljnega gasilskega društva v Mihajlovu pri Dobovi so sklenili, da bodo vsi gasilci obvezno tudi člani Socialistične zveze. Ta sklep bo nedvomno pripomogel k temu, da se bo povečalo števi-

lo članov SZDL. Doslej je bilo v Mihajlovu samo 29% volivcev v vrstah Socialistične zveze.

UPRAVIČENA ŽELJA

V Cerkljah ob Krki bi radi uredili zdravstveni dom s posvetovalnico za matere in otroke, za kar pa nimajo primernih prostorov. Znano je, da je v Cerkljah pred leti že obstajal zdravstveni dom, vendar so ga pozneje opustili, njegove prostore pa preuredili v stanovanja za družine oficirjev in podoficirjev. Na številnih sestankih v Cerkljah in okolici so ljudje predlagali, naj bi ti prostori spet služili svojemu namenu, ker je zdravstveni dom v kraju nujno potreben.

BUŠEČA VAS

Prejšnjo nedeljo je bil v Bušeh vasi občni zbor SZDL, ki so se ga polnoštevilno udeležili člani, odborniki krajevnega odbora Bušeh vasi in predstavnik odbora SZDL Brežice. Na zbor je prišel tudi republiški poslanec Franc Kerin.

Obpravljali so delo organizacije v preteklem letu, ki je bilo v primerjavi s prejšnjimi leti boljše. Tudi v bodoče naj se pridobiva v SZDL čim več članov. Delo naj utrjujejo in pospešujejo redni četrtletni sestanki, na katere naj se povabi zastopnik ObLO Brežice.

Pereče so razne potrebe iz komunalne dejavnosti, posebno kar se tiče hribovskih vasi, tako n. pr. ceste, elektrifikacija, oskrba s pitno vodo itd.

Priznati moramo, da so vasi hribovskih predelov, kot Premagovce, Izvir, Kamenca in tudi Vinj vrh — pasivne. Predpi-

sane takse so za te kraje previsoke. Tako se predlaga, da katestrski urad v Brežicah izda v Uradnem vestniku okraja Trbovlje, koliko davka se plača od zemlje določenega razreda.

Potrebno je osnovati elektrifikacijski odbor, ki bi bil povezan z Brežicami in bi skrbel za elektrifikacijo gorskih vasi. V primerjavi z dejavnostjo sosednih krajev mi zaostajamo — taka je samokritika članstva. — V bodoče več vzajemnosti in več sil za napredek našega kraja! — d-

HRASTNIK

Gostovanje dramske družine »Svobode I«. Gledališka skupina »Svobode I« iz Zg. Hrastnika je prejšnji teden gostovala v dvorani »Svobode II« v Sp. Hrastniku z burko »Zadrega nad zadregom«. Igro je režiral tov. Česenovar.

Vse vloge so bile prav dobro odigrane in ugajali so tudi pevski vložki. Navzoč so se od srca nasmejali. Skoda je le, da je bil obisk prav majhen.

Zeteli bi, da bi tudi dramska sekcija »Svobode II« kaj pripravila za to sezono.

LT Hrastnik. — Na sestanku Ljudske tehnike v Hrastniku so se posamezne sekcije obvezale, da bodo v mesecu februarju organizirale kar največ predavanj. Najprej so predaval ing. Safenov o »Elektriki v gospodinjstvu«. V drugem predavanju bo govoril tov. Bartol iz Avto-moto društva »O prometnih znamenjih«. Na tretjem predavanju pa bo predavatelj iz Ljubljane predaval »O brodarstvu« s prikazom filma »10 let ljudske tehnike in filmom tekmovalstva v Tacnu«. Zetli-mo, da bi bila predavanja dobro obiskana.

Predavanje na terenu II SZDL. — Organizacija SZDL terena II v Hrastniku je priredila svoje prvo predavanje v zimski sezoni in sicer je predaval dr. Cergolj »O tuberkulozi«. Predavanje je bilo v gradu Stelkarni in prilično obiskano. Nadalje je organizacija pripravila za mesec januar še predavanje o rolu.

Smučarsko tekmovalstvo. — SD »Bratstvo« je organiziralo smučarsko tekmovalstvo pionirjev in mladincev. V toku na 500 m so bili med pionirji od 6 do 8 let najboljši Vilko Toplak, Vojko

Smrtna nesreča v trboveljskem rudniku

30. januarja zvečer se je na zapadnem obratu trboveljskega rudnika — v jami — pripetila smrtna nesreča.

Rudar Vinčo Poznojsek je delal na odkopu z vrtilom. Med delom pa se je nanj vsul velik zrušek in ga pokopal. Tragično preminul rudar je bil star komaj 24 let.

IZLAK E

36 LET ŽE DELAJO

Pred nedavnim je imelo gasilsko društvo na Izlakah 36. letni občni zbor. Poročila so bila kratka in pisana. Med najpomembnejše uspehe štejejo začetek gradnje lastnega doma, ki je sedaj postavljen že do plošče. V ostalem je imelo društvo več članskih molitnih vaj, ustanovilo gasilske desetine v vasi Semnik in pridno delalo s pionirji — svojimi najmlajšimi člani, ki so imeli kar 18 vaj.

V bodoče čaka izlasko gasilce še mnogo nalog — nadaljevanje del pri gradnji doma, strokovno izpopolnjevanje in skrb za pomladitev svojih vrst.

M. G.

ZAGORJE

OBČNI ZBOR RK ZAGORJE

Prejšnji terek je bil v kino dvorani občni zbor mestnega odbora RK Zagorje. Udeležilo se ga je preko 200 ljudi, kar kaže, da ima ta organizacija v Zagorju precej pripadnikov.

Iz poročil smo povzeli, da je bilo delo v tej humanitarni organizaciji lansko leto precej razgibano. Mestni odbor RK je deloval le deset mesecev, a je kljub temu njegovo delo zelo uspešno. Članstvo organizacije se je povečalo za 435 na 1.173 članov. Rdeči križ je med 442 upravičenci razdelil tudi pomoč CARE, in to 3237 kg razne hrane. Pri razdelitvi te pomoči pa so se pojavile težave, ker odborniki niso poznali vseh upravičencev. Tako so mogoče nekateri pomotoma izpadli, spet drugi, ki pomoči niso bili tako potrebni, pa so jo dobili. V prihodnje bodo to vprašanje poiskusili pravilno rešiti s pomočjo terenskih odborov SZDL.

Ob koncu so izvolili nov odbor in napravili potrebne sklepe za nadaljnje delo.

KN

Trboveljski tednik

69 VOZENJ

Resilni avtomobili trboveljske reševalne postaje, ki opravljajo prevoz bolnikov iz Trbovelj in domala vseh ostalih področij bivšega trboveljskega okraja, so opravili v času od 20. do 26. januarja 69 voženj.

Ko smo zbirali te drobne podatke, so nam na reševalni postaji še povedali, da je od sobote popoldne do ponedeljka popoldne ves vozni park stal. Ze močno izrabljeni avtomobili so se pokvarili.

POJASNILO

K objavi naše bodice »Trboveljski telefonski omrežje« je trboveljska pošta uprava poslala pojasnilo, v katerem sporoča, da »Elektro-Standard« še ni telefonski naročnik in ga zato tudi ne more zvezati z ostalimi uporabniki telefona. Pač pa je to mogoče preko rudnika ali notranje uprave.

NA KRATKO

29. januarja zvečer je bil v predavalnici Delavskega doma v Trbovljah občni zbor Planinskega društva Trbovlje. Revirski planinci so kritično ocenili svoje delo v zadnjem letu ter se pogovorili o načrtih za bodoče.

V Trbovljah smo v tem mesecu gledali prvi kinematopski film — »Carmen Jones«, z Dorothy Dandridge in Haryem Belafontjem v glavni vlogi. Film si je ogledalo okoli 3000 ljudi in je vsem zelo ugajal.

V ponedeljek popoldne je bila v prostorih ObLO Trbovlje prva seja Sveta za gospodarstvo trboveljske občine v tem letu.

Pred kratkim so imeli občni zbor taborniki »Rodu črnega diamanta«. Njihovo delo je bilo tudi v preteklem letu uspešno.

»Foto Trbovlje«, ki je bil doslej obrat podjetja »Pleskanstvo — foto — reklam servis« bo začel delati kot samostojno podjetje.

Sklep o tem je sprejel Svet za gospodarstvo občinskega ljudskega odbora.

PROSLAVA NA IKS

Ob zaključku prvega polletja je mladinska organizacija na Industrijsko-kovinarski šoli Strojne tovarne pripravila v dvorani restavracije »Turist« šolsko mladinsko proslavo, ki je lepo uspela. Slovesnost je bila sicer skromna, vendar za začetek kar dobro in skrbno pripravljena.

Uvodoma je predsednik šolske mladinske organizacije Zvone Hribar podal poročilo o dosedanjem delu mladinske organizacije na šoli in se dotaknil učnih uspehov, ki so se od prve konference precej popravili, nato pa je bil kratek kulturni spored. Učenci so pod vodstvom predmetnega učitelja Filipa Stokca na izvajal igro »Ljudske zveze, žene in kmeti zakonsko zvezo«.

imeli nekaj glasbenih točk in prebrali šolsko kroniko.

Na tej slovesnosti je sekretar Obk LMS Trbovlje Lipovšek razdelil vsem mladincem, ki so bili na novo sprejeti v organizacijo LMS tudi mladinske članske izkaznice.

DOBER PROMET V BREZALKOHOLNI RESTAVRACIJI

Po dolgem, predolgem čakalju so Trbovlje konec lanskega novembra končno le dobile na Trgu revolucije prvo brezalkoholno restavracijo.

Mnogi domačin in tuji sedaj kaj radi zahajajo v ta lokal, katerega samo znanje lice je že kaj prikladno.

V sodobno opremljenih, ali malce pretesnih prostorih ste lepo postreženi z vsemi pekoviškimi in slaščičarskimi izdelki — z dobriimi tortami, mlekom, črno in belo kavo, kakaom, tursko kavo, čajem in drugimi dobrotami.

Na upravi podjetja »Pekarna-slaščičarna«, katerega last je ta obrat, pravijo, da je uspeh poslovanja odličan. Menijo tudi, da se bo v mestu kmalu oglašala potreba po odprtju še enega podobnega lokala z večjimi prostori, kot so ti.

Dva redka jubileja - dve zlati poroki

V soboto, 26. januarja, sta bili v prostorih Ljudskega odbora mestne občine Trbovlje dve zlati poroki. Ponovno zakonsko zvezo sta potrdila Avgust in Neža Tratnik ter Ivan in Marija Potokar. Poročno slovesnost je opravil podpredsednik občine Slavko Borštnar.

Redki so jubileji, da so zakonci skupaj po petdeset let in da so še čvrsti in zdravi. Kar dve taki zlati poroki pa so obhajali na matičnem uradu v Trbovljah preteklo soboto. Ta redek življenjski praznik sta obhajala Avgust in Neža TRATNIK. Avgust, Tratnik je star 86 let in 67 let sindikalno-organizacijskega dela je za njim. Kot mlad usnjarski pomočnik je prišel v devetdesetih letih prejšnjega stoletja v Trbovlje. Ker ni dobil dela v svoji stroki, se je zaposlil v rudniku in tamkaj ostal v službi. Tratnik je bil vsekoli vedno v naprednih organizacijah in ves čas od ustanovitve pa do razpustitve predvojnega delavske »Svobode« je bil njen aktivni član. Za časa okupacije je skrbel in shranil zastavo trboveljske »Svobode« in jo je po osvoboditvi na ustanovnem kongresu Zveze »Svobode« in prosvetnih društev leta 1952 v Trbovljah ponovno razvil. Danes je Avgust Tratnik častni član Zveze »Svobode« in prosvetnih društev in član »Svobode-Center« v Trbovljah. Težka, pogosta s trnjem posuta je bila njegova življenjska pot kakor tudi njegove življenjske družice. Danšnjim mladim rodovom sta lahko vzor, kako je treba v življenju

potrpljenem je le, šlo. Tudi ta par zlatoporočencev je lahko v poduk vsem mladim zakoncem, ki se danes ženijo, med katerimi so tudi taki, ki se ob prvi priliki ločijo in razidejo.

Augustu in Neži Tratnik kakor tudi Ivanu Potokar in njegovi ženi Mariji k njihovemu redkemu življenjskemu prazniku čestitajo vsi Trboveljčani, ki jih poznajo, in tem čestitkam se pridružuje tudi uradništvo našega lista, želeč obema paroma še mnogo zdravih in zadovoljnih let!

Zlatoporočenci Avgust in Neža Tratnik in Ivan ter Marija Potokar na Občinskem ljudskem odboru v Trbovljah

DOL PRI HRASTNIKU

V častnem številu smo se zbrali na letnem občnem zboru. Poživil ga je mešani pevski zbor planincev s petjem planinskih himen.

Delo v društvu je bilo med letom zelo pisano. Največ smo ga posvetili izgradnji planinskega doma. V Gorah čakajo prilični zidovi na ploščo. Stavbni les je pripravljen. Nekaj stavbnih potrebščin je vskladističeno. Vodovod, izpeljan iz pol kilometra oddaljene doline, deluje. Število članstva se je pomnožilo. Ustanovili smo dva odseka: pionirjev in mladincev. Stejeta, 71 članov. Potrebno bi bilo vključiti še »starejšee« mladince. Močni, krepki so. Veliko bi lahko koristili pri gradnji doma. — Pionirji in mladinci so napravili osem izletov. Poznajo Lisco, Veliko Kozje, Kopitnik, Gore, Kal, Mrzlico, Partizanski vrh, Čemšenjske planine in Kum. Posamezni člani so obiskali Julijce in Karavanke. — Tradicionalnega skupnega članskega izleta ni bilo. Deževje ga je preprečilo. Denarja, 45.000 din, za avtobus nismo mogli zbrati. Zato je skupni izlet na Prehodavce odpadel. Upajmo, da samo začasno.

Tudi Planinski teden je bil pisan. Bilo je dvojje predavanje. Ustanovili smo že omenjena mladinska odseka. Markacija zasavske planinske poti je izvršena. Drži od Kopitnika na Gore preko Marnega na Kal. Napravili smo izlet na Kopitnik in Gore. — Požrtvovalnost nekaterih odbornikov pri zidavi planinskega doma ni poznala meja. Udarne ure gredo v sto-

tine. Predsednik in tajnik sta darovala za to svoj letni dopust. Zamenjala sta morje in Julijce za kramp in lopato. Nekateri smo ostali daleč za njima. In ostanek članstva? Tudi ta bo letos aktiven.

Med najvažnejšimi sklepi je izvolitev stavbenega odbora. Postavil bo dom. Ne dvomimo v uspeh.

TRŽIŠČE

Kulturnoprosvetno društvo v Tržiču je delavno, četudi samo v zimskem času. V letih, odkar obstaja, je uprizarilo prebivalcem v Tržiču in okolici že več prav lepih gledaliških del. Tudi to sezono so naštvirali veselo igro »Kam iz zadreg« in jo uprizarili 14. januarja.

RADEČE

KLUB MLADIH PROIZVAJALCEV V TOVARNI PAPIRJA. — Sklep, ki si ga je zadala papirniška mladina na svoji letni konferenci, da ustanovi Klub mladih proizvajalcev, je že izveden. Na zadnjem množičnem sestanku so sprejeli načrt dela, ki ga je sestavil posebni odbor. Znano so tudi že teme predavanj, ki bodo mladim proizvajalcem omogočale vsestransko izobraževanje. Za najvažnejšo nalogo so si zadali načrtno pripravljanje svojih članov za delo v delavskem samoupravljanju. Zanimanje za klub je zelo veliko, saj se je vanj vključila skoro vsa mladina. Upravni odbor in delavski svet tovarne sta obljubila vso pomoč, iz česar se vidi razumevanje, ki ga imata oba za delo mladinske organizacije v podjetju.

Pričakovati je, da se bodo sadovi dela kmalu pokazali in da bodo uspehi kluba korak naprej na poti uspehov, ki jih dosega papirniška mladina v svoji organizaciji in v proizvodnji.

Nesreča v Vidmu-Krškem

Dne 29. januarja se je v roto tovarni težko ponesrečil tov. Sadič Ristanovič. Pri poravnavanju lesa je Sadič Ristanovič padel v namakalni kanal, ki je bil napolnjen z vročo vodo okrog 95°C. Pri tem je dobil težke opekline po vsem telesu. Ponesrečenec je, namesto da bi poravnaval hlode v namakalnem kanalu s 3 m dolgo železno palico, to delo zaradi nepredvidnosti skušal opraviti tako, da se je nagnil preko spodnje pregrade na ograji in poravnaval hlode z metersko palico. Pri takem nagibu je izgubil ravnotežje in se prevrnil v kanal. (Nadaljevanje na 7. strani)

TURJE

GRADNJA VODOVODA, za katero je dalo pobudo gasilsko organizacija v Turju, je spet oživila. Z delom so vaščani začeli že pred dvema letoma in napravili precej zemeljskih del. Gradbeni odbor je na zadnji seji izvolil tričlanski odbor in zadolžil posameznike, ki bodo skrbeli, da bodo gradbena dela potekala po načrtu. Pričakujejo, da bodo že letos spustili vodo od zajetja do glavnega rezervoarja.

IZLET ČLANOV PROSVETNEGA DRUŠTVA. — Člani Prosvetnega društva so prejšnjo nedeljo obiskali Ljubljano in si tamkaj ogledali dve gledališki predstavi. V Sentjakobskem gledališču so gledali »Idealnega so-proga«, v Mestnem gledališču pa »Magdo«. Skoda, da se tako poučenega izleta ni udeležilo več članov. Po uspehi uprizaritvi pravilne igre »Najlepša roža«, s katero so igralci pričeli za sezono v Turju, se sedaj pripravljajo na novo predstavo. Tokrat so se odločili za komedijo, in sicer za Popovičovo »Jaro meščanko«.

Z. S.

„Steklena menežarija“ v „Svobodi“ v Trbovljah II

Je že tako, da amaterji tudi v kulturno reprezentančnih Trbovljah še vedno zbirajo svoj repertoar po številu ansambla in številu scer. Oboje govori za strahotno močan čut za realizem, za prilagoditev in za — saj dovolite, da se enkrat pogovorimo o tem — nepoznavanje lastnih ustvarjalnih sil. In končno, amaterskih ansamblah: premalo teoretične poglobitve v celotni opus dramatičnega dela, premalo prežetosti dobo, ki delo reprezentira oziroma kritizira, premalo dela okoli dramaturgije in njeje adekvatne režije. Po drugi strani se prav zaradi rezultatov takega načelnega nenačelnega izbiranja repertoarja nujno zatečejo v somoobrambi

odrskega doživljanja in imajo temeljito predelano lestvico svojih zmogljivosti) dokajšnji problem, ali z drugo besedo pravo postlastico. Problem je v subtilni „stimung“, v nastrojenju, ki je skoro neviden, neživ, a vendarle najmočnejši akter tega dela. Slepa ulica zatekanja v abstraktnost „steklene menežarije“, v lepoto intimnosti pravilnega življenja steklenih živalic, popuščenosti, napačno vzgojene, zaprte, enostavne pubertetne, ki s finim čutom za na videz zdravo, polno impulzivno življenje izven domačega ambienta išče nadomestila za vse, česar nima, čelnega izbiranja repertoarja nem svetlu, je problem, ki ga

poklic. Otroka pač vsak po svoje reagira: za Lauro že vemo, kako, brat pa v kinu in v nočnih zabaviščih išče nadomestila za življenje, ki si ga želi, a ga ni zmožen doseči, ker je neborben sanjač, ker je preživljanje treh ljudi zanj, skoro še otroka, dejansko težko in preveliko breme. Zaplet in prelom nastane s prihodom „moškega obiska“, okoli katerega zaplete mati vso bodočnost cele svoje družine, ki pa Lauro dejansko premakne iz njenih kompleksov v za spoznanje laže prenosljivo resničnost, a dejanske situacije prav nič ne spremeni.

Že iz te skope analize je razvidno, da je delo zgrajeno na psihološko kompliciranih, do skrajnosti individualiziranih značajih (ne na temperamentih, še manj na tipih) in zahteva mnogo, če naj vsaj malo nudi. Režija je zanemarila te bistvenosti, gradila je na tipizaciji, povsem prezrla v sceni in mizansceni stekleno menežarijo, zasedla v te problematične vloge same novice (razen matere) in razumljivo — pogorela. Ni bilo niti kontakta med igralci, niti med njimi in publiko. Pripovedovalci so svoj tekst kot govoreče lutke, reagirali atomatično kot svetlobne naprave. Vsega tega niso krivi igralci — krivi je režiser, ki je posegel previsoko za mladi ansambel, za novice, zase in za Trbovlje nasploh.

Celotna predstava se je vlekla brez dinamike mimo nas, ki smo se trudili, poslušali, a nikakor nismo mogli — doživljati. In pri takem delu, kjer ni kaj videti, kjer so besede le dopolnilo, kjer je scenski okvir le pripomoček, kjer je luč le pomembna podloga — brez intenzivnega fluida doživljanja pač ne gre. Stimunge — nastrojenja ni bilo, pravzaprav je bilo — privatno. To pa je smrt vsakega odrskega in javnega nastopa sploh. Premik iz tega „privatnega“ pa je skrivnost oziroma verziranost, ki je amaterjem težko dojemljiva in ki zahteva dosti in mnogo napornega dela.

In uspehi te uprizoritve? Scena je bila okusna, a kot rečeno, pomanjkljiva, luč zelo razgibana, a premedla.

Joža Zagorc

Kuharsko-šiviljska razstava v Hrastniku

Nedavno tega se je na Gospodinski šoli v Hrastniku zelo uspešno zaključila kuharska in šiviljska razstava. Tako so v kraju ponovno dobili nov kader dobrih bodočih gospodinj. Občinskemu ljudskemu odboru v Hrastniku se je treba zahvaliti za denarno pomoč, ki jo je nudil v ta namen. Delno so si pomagale tudi tečajnice same s prodajo slaščic, ki so jih spekle.

R. V.

Uspešno delo organizacije ZB v Sevnici

Spomenik bo postavljen do 22. julija

Pred nedavnim so se zbrali v gostinskem domu v Sevnici člani ZB, da pregledajo in ocenijo svoje dosedanje delo. Predsednik organizacije tov. Slavj Kolar je podal obširno poročilo, kjer je med drugim rečeno:

Delo krajevne organizacije ZB v Sevnici je bilo v preteklem letu precej uspešno. Člani so sodelovali na več proslavah. Glavno skrb pa so v lanskem letu posvetili postavitvi spomenika padlim borcem. V ta namen so jeli zbirati finančna sredstva ne le v domači občini, temveč tudi izven nje. Priredili so bogat srečolov, katerega čisti dohodek so namenili za postavitve spomenika.

Osnutek je napravil pokojni arh. prof. Jože Plečnik, kar je obenem njegovo zadnje delo, vse ostalo, kakor tudi spomenik pa bo napravil kipar tov. Pengov.

Spomenik bo visok 6 metrov. Gornja kupola bo bronasta, model pod njo pa bodo v naravni velikosti. Maketa je bila dana na vpogled vsemu sevnickemu prebivalstvu, da bi pozneje ne prišlo do negotovanja. V spomenik ne bodo vklesana imena padlih borcev in žrtev fašističnega terorja, temveč bo njim v spomin napisan le kratek verz. Niso se pa še odločili, kje bo spomenik stal. Nekateri so mnenja, da bi bil pri postaji, drugi pa menijo, da bi bil nasproti restavracije. O tem bo odločila posebna komisija, ki je bila izvoljena na občnem zboru.

Ker govorijo o postavitvi spomenika že vsa povojna leta, so se zedinili, da bodo postavili spomenik do dneva vstaje, to je do 22. julija. Tudi zgodovinska sekcija bo pohitela s svojim delom, tako da bi kroniko NOV izdelali do istega dne, ko bo postavljen spomenik.

Delo krajevne organizacije ZB Sevnica pa ni bilo omejeno le na priprave za postavitve spomenika, temveč so skrbeli še za otroke padlih borcev, katere so večkrat obdarili, in za njihove starejše žlane. Nekaj letih je bilo poslano v preteklem letu na brezplačno zdravljenje. Ugotovili so, da je še več borcev, ki niso v njihovi organizaciji. Novovoljni odbor bo poskrbel, da se bodo tudi ti vključili in pomagali pri delu v organizaciji.

V letošnjem letu bodo obiskali vse matere padlih borcev, se zanimali za njihovo življenje in jim po možnosti tudi pomagali. Razen tega bodo bivši partizani večkrat obiskali šolsko mladino in jim pripovedovali o doživljanjih med NOV.

Po končanem občnem zboru se je novoizvoljeni upravni odbor sestal in za novega predsednika ponovno izvolil tovariša Slava Kolarja, ki je že v preteklem letu uspešno vodil organizacijo ZB.

— — —

Ustanovljen je občinski svet „Svobod“ in prosvetnih društev v Vidmu-Krškem

Razširiti je treba knjižnice in vzgojiti režiserje in pevovodje

Na svetu „Svobod“ in prosvetnih društev, ki je bil ustanovljen pred nedavnim v občini Videm-Krško, so poročali in razpravljali vsi zastopniki prosvetnih društev.

V večini krajev, kjer delujejo prosvetna društva, ni primernih dvoran, zato se vsa kulturna dejavnost razvija v šolskih prostorih. Lastno dvorano imajo na razpolago le Leskovec, ki pa je žal v celoti ne izkoriščajo. Prav zaradi majhnih prostorov, ki so na razpolago kulturnikom na vasi, ne morejo izvajati kulturnih prireditev, ker je težko postavljati v razrede odre.

Malo pred novim letom so vsa prosvetna društva prejela po 25 do 27 tisoč dinarjev za knjižnice. Ta denar je bil dobro izkoriščen, saj so nekatere knjižnice kupile knjige antikvarčno in s tem svoje zaloge znatno obogatile. Na splošno pa so podelske knjižnice zelo revne in je nujno, da jih bo občinski ljudski odbor še v naprej podpiral.

Za petje je v vseh krajih občine veliko zanimanje. Na žalost pa ni pevovodij, okrog katerih bi se lahko zbrali ljubitelji petja.

V občini Videm-Krško je kulturno-prosvetna dejavnost precej razvita. Ljudje se radi poslužujejo knjig, pojejo in igrajo, kakor tudi gledajo razne igre. Novoizvoljeni svet bo imel precej dela, če bo hotel vso to dejavnost pospešiti in jo usmerjati.

— a

OBISK V ZAGORSKI GLASBENI ŠOLI

Iz poslopja Glasbene šole v Zagorju je slišati zamolkle zvoke roga, vmes pa se čuje visoki glas violine. Nekdo neusmiljeno razbija po klavirju. Zadnji dan pouka je, Izpiti so pri kraju — še danes in počitnice se bodo začele.

Prvo šolsko polletje 1956-57 je za nami, pogledimo torej, kakšen uspeh je dosegla v tem času glasbena šola. Iz razgovora z ravnateljem šole tov. Rusom sem posnel, da je z učnimi uspehi prav zadovoljen. To šolsko leto obiskuje šola 113 gojenec. Od tega se jih uči največ klavir in violino, pa tudi pihala in trobila. Na šoli poučuje 7 predavateljev, vendar je učnih moči še premalo. Tako so na primer učenci skoraj vse šolsko leto brez pouka glasbene teorije, ker je predavateljica tov. Lapajne zbolela in ravnateljstvu kljub mnogim prošnjam pri Svetu za kulturo in prosveto LRS ni uspelo dobiti zamene. Po polletju bo to vprašanje rešeno, ker se bo prejšnja predavateljica vrnila. — Prestopne izpite je ob polletju opravljalo 22 gojenec; štiri so izpit opravili s odličnim, 13 s prav dobrim, štiri s dobrim in eden z zadostnim uspehom.

Ob tej priložnosti je tovariš Rus odgovoril na nekaj vprašanj. Prvo vprašanje se je glasilo:

»Kam je bilo vaše delo v tem letu usmerjeno?«

»Najbolj si prizadevam kvalitetno dvigniti mladinsko godbo in šolski godalni orkester. Mladinska godba šteje sedaj 38 godbenikov, ki pa se učijo večino

ma šele dobro leto, zato ne smemo od njih ne vem koliko zahtevati, vendar pa so dokaj marljivi in zato upam, da bomo ob koncu šolskega leta uspeli odigrati samostojen koncert.

Z orkestrom pa je tako: čeprav ima že precejšnjo tradicijo, nikakor ne more doseči posebne kvalitete, kajti vsako leto ravno najboljši člani odpadejo, ker gredo na srednjo glasbeno šolo v Ljubljano ali pa drugam. Vendar kljub temu delamo in sedaj nameravam orkester razširiti, da bo obsegal deset violin, štiri čela, po dve flavti, klarineta, trobenti in pozavni ter po en kontrabas in rog. V proračunu glasbene šole občinskega LO Zagorja sem zaprosil tudi za denarna sredstva za nakup oboe, fagota, pozavne na povlek in pavk. Upam, da bom potrebna sredstva dobil, ker se vsi naši oblastni forumi zavedajo, da bomo tudi v Zagorju čez nekaj let potrebovali dober orkester, kajti ko bo Delavski dom dograjen, bo treba misliti tudi na kaj takega. Godbenikov pa ni mogoče ustvariti čez noč.

»Kaj ovira delo glasbene šole?«

»Tu pa je več stvari. V prvi vrsti ssekakor premajhni prostori, saj so vaje orkestra in mladinske godbe v sobici, ki ni večja kot 6 krat 4 metre, kar je skoraj nemogoče, vendar moramo za sedaj še potrpeti. Poleg tega so šolske oblasti pokazale kaj malo razumevanja za naše težave; vaje mladinske godbe so lahko šele zvečer, ker je mnogo godbenikov v šoli. Prav bi bilo, da bi naslednje leto vsi godbeniki, posebno gimnazijci, imeli pouk dopoldne.

»Zakaj ni bilo javne produkcije?«

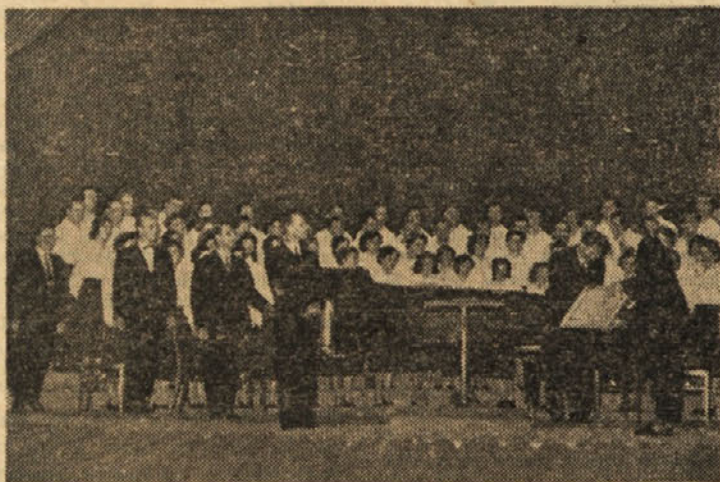
»Javne produkcije pa ni bilo predvsem zaradi tega, ker so za to manjkali primerni prostori, dvorana TVD »Partizana« pa je za nas predraga. Imeli smo sicer interno produkcijo kar v prostorih glasbene šole, vendar zaradi premajhnih prostorov ni mogel nastopiti niti godalni orkester, kaj šele godba. Pa tudi starejši nismo mogli povabiti.

Mladinska godba pa je sodelovala pri otvoritvi šole na Mlinšah in pri prireditvi dedka Mrza v Zagorju. Ustanovili smo tudi sekstet, ki pa je sedaj že vključen v toplotno »Svobodo«.

*

Na zadnji seji šolskega sveta, ki je bila sredi januarja, so se pomenili o učnih uspehih gojenec v prvem šolskem polletju in sklenili, da bo sredi maja javna produkcija v Domu TVD »Partizana«. Razpravljali so nadalje o bodočem šolskem odboru, ki ga bodo volili na zborih volivcev, kajti mandatna doba sedanega sveta bo kmalu potekla.

K. N.

Akademski pevski zbor iz Ljubljane je pod vodstvom dirigenta Radovana Gobca v okviru I. študentskega festivala izvajal v novem Delavskem domu kantato »Stara pravda«. Na sliki: Zbor prejema darila

v opravičilo: »Saj smo le amaterji — ljubitelji!« Žal se običajno izkaže, da je to le precej nižja stopnja — dilentizem. In tega mora delavski razred kot nosilec kulture nujno pobljati na vsak korak. Kajti kaj koristi realizem, če je banalen, kaj koristi varčevanje z denarjem, če je moralni efekt na igralce in publiko porazen, če je delo, v katerega je vendar vloženo izredno veliko truda in napora, le dvakrat ali trikrat izvedeno. Čim prej smo si o teh stvarih na jasnem, tem prej bomo stopili skupaj in s temeljitim premislekom izbrali načrtno, sistematično, postopno od stopnje do stopnje naše zmogljivosti navzgor. Le v pogojih takih kriterijev bomo lahko vzgajali ansamble, bomo postopno lahko prešli od lažjega k težjemu, si ustvarili publiko in končno lahko pričakovali vsaj bruto dohodek (moralni in materialni).

Tako razmišljanje mi je sprožila premiera Williamsove »Steklene menežarije« v četrtek, 16. januarja t. l., dramske družine »Svobode« v Trbovljah II v režiji Francija Princa. Pa tudi prejšnja opažanja trboveljskih dramskih prizadevanj se več ali manj podreajo tem splošnim ugotovitvam.

Režiser Princ je tokrat izbral delo, ki pomeni celo za vrhunsko umetnike (to je tiste, ki absolutno obvladajo obrtno plat

Tudi v Zagorju so žene delavne

V jeseni so v okviru ženskega društva priredili enodneven seminar za vkuhanje in pripravo zelenjave za zimo. Seminar je bil v prostorih Gospodinske šole v Zagorju. Udeležilo se ga je 16 žena — aktivistk. Te so bile iz cele zagorske občine. Smoter, ki so si ga zadale udeleženke tega seminarja, je bil dosežen s tem, da so te tečajnice organizirale enake seminarje na svojih terenih in v samem Zagorju. Povsod je bila udeležba zadovoljiva in žene so povsod pozdravile ta način seminarjev ter izrekle željo, da bi bilo še več podobnih seminarjev, seveda z obdelavo drugega področja gospodinjstva dela.

V Zagorju se je pokazala potreba po ustanovitvi Gospodinskega centra. Ta center naj bi organiziral tečaje in seminarje in polno žena vse zagorske občine ne seznanili z naprednim gospodinjstvom. Gospodinski center formalno že obstaja in se v njegovem okviru dela že dalj časa. Meseca decembra sta bila dva enodnevna seminarja s temo »Koline« in sicer na Izlakah in Mlinšah. Meseca januarja pa so se začeli v Zagorju večerni tečaji za naše žene in dekleta o kuhanju, šivanju in ročnih delih.

Priglasilo se je skupno 23 žena in deklet. Na Izlakah se je pričel gospodinski tečaj 7. januarja. Udeleženke je 22 žena in deklet. Prihodnji mesec pa sta predvidena še enaka tečaja v Sentgotardu in Mlinšah.

Delo se pričelo. Vse polno

je nalog, ki čakajo novo osnovani Gospodinski center, ki naj bi bil središče socialističnega gledanja na gospodinjstvo in njegovega razvoja in napredka.

V Trbovljah je bil režiserski tečaj. V prostem času so tečajniki kaj radi igrali šah

V RAGI NA FUATINU

Napisal: Jack London

Riše: Bernard Emerik

17. Grief je prijel za držaj pri krmilu in štirje od njegovih mož z Raiaate so se krepko uprli v vesla. Ko so dospeli na obalo si je Radovedno ogledoval žene, ki so se sešle v senci pod platneno streho na krovu tujega skunerja. Poskusil je in jim namignil z roko, a one so se mu hihitale in mu v odgovor migale z roko.

18. »Talefa!« je zaklical. Razumele so pozdrav, ali odzdravile so: »Iorana!« in Grief je takoj vedel, da so z Družabnih otokov.

Eden izmed mornarjev je, ne da bi dolgo razmišljal, imenoval njih otok: »Huahine« in nato so se spet smejale in hihitale.

»Vidi se, da je tole skuner starega Dupuya.« je rekel Grief tiho po tahitijsko. »Nikar ne strmite preč vanj. Kaj pa meneite vi, a? Ali ni tole Valeta?«

19. Mornarji so zlezli iz čolna in skrivaj opazovali tujo ladjo.

»Da, Valeta je,« je potrdil Taut. »Pred sedmimi leti je izgubila vrhni jambor. V Papecteju so ji postavili novega, ki je bil za deset čevljev krajši. Prav tale je.«

20. Cele trume rakov samotarcev so rožljaje bežale pred Griefovimi nogami, ko je stopal po obali; ali pod palmami ni bilo prašičev, ki bi rili po topli prsti in krulili. Kokosovi orehi so ležali tam, kamor so bili padli. Marljivost in snaga sta izginili iz vasi. Hodil je iz koč v koč, a nikjer ni našel žive duše. Nazadnje je naletel na starčka, ki je bil slep in brez zob. Bila ga je sama guba.

21. Grief je prijel za držaj pri krmilu in štirje od njegovih mož z Raiaate so se krepko uprli v vesla. Ko so dospeli na obalo si je Radovedno ogledoval žene, ki so se sešle v senci pod platneno streho na krovu tujega skunerja. Poskusil je in jim namignil z roko, a one so se mu hihitale in mu v odgovor migale z roko.

Najboljše naravne likerje, kavni, mentol, trapist, cvetlični ter pelinkovec vam nudi po najnižjih dnevni cenah

Tovarna čokolade in likerjev Brestanica

Otvoritev 50-metrške skakalnice v Sopotu

Jože Šlibar (Enotnost) skočil 43.5 m

PREHODNI POKAL GRE V TRBOVLJE — ŽAGAR (SO-STANJ) NAJBOLJŠI PRI ČLANIH, PRI MLADINCIH PA MATIJA CESTNIK (TRBOVLJE) — REKORD SKAKALNICE JE POSTAVIL LJUBLJANČAN ŠLIBAR

V Sopotu — senčni dolini pod Kumom, prav idealni za gojitve nekaterih smučarskih disciplin — je v zadnjih dveh letih nekaj mladih, vztrajnih smučarjev pod vodstvom 18-letnega Rafka Celestina zgradilo prikopno 50-metrsko skakalnico, ki so jo formalno odprli preteklo nedeljo.

K temu pomembnemu dogodku so podkumski smučarji povabili svoje številne kolege iz Zasavja in od drugod.

Po zaletišču so se spustili za prehodni pokal domačega društva člani SK Trbovlje, Enotnosti iz Ljubljane, SK Kilsava, SK Zagorja, TVD Partizan-Rudar iz Velenja, Kovinarja iz Maribora in smučarskega društva iz Šoštanj.

Vreme je bilo ves čas lepo. Snežne razmere so bile odlične.

Tekmovalci so se dopoldne, takoj ko se pripeljali v Sopot, povzpeli na skakalnico, da jo preizkusijo. Vsi so bili navdušeni nad njeno lepo lego, motila pa jih je nekoliko prekratka miza, ki je povzročila v tem času nekaj manjših padcev. Med skakalci, ki niso pripeljali v iztek, je bil tudi mladinec Matija Cestnik iz Trbovlj, ki se je pravkar vrnil iz skakalnega tečaja v Planici in je veljal za favorita pri mladincih. Že pri prvem skoku je padel tako nerodno, da si je zlomil smučko. Kasneje je skakal z drugimi, ki pa niso bili tako uspešni kot Jože Šlibar iz Ljubljane, ki pa, žal, ni imel sreče pri doskoku.

Rezultati: 1. Matija Cestnik (Trbovlje) 181.2 (28, 28.5 m); 2. Vili Lipičnik (Zagorje) 174.2 (23, 29.5 m); 3. Tine Vidic (Trbovlje) 173 (27, 27.5 m).

Člani: 1. Roman Žagar (Šoštanj) 194.2 (39.5, 39.5 m); 2. Jože Gorenc (Trbovlje) 174.6 (31, 29 metrov); 3. Ferdo Planinc (Trbovlje) 173.1 (28.5, 27 m).

Društva: 1. Trbovlje 355.3; 2. Zagorje 345.9; 3. Enotnost, Ljubljana 320.4 točke.

Po končanem tekmovanju je skočil za rekord skakalnice član

ljubljanske »Enotnosti« Jože Šlibar. Vzel je poln zalet. Lepo je poletel v zrak in — ni se zgodilo kot prej — varno pristal pri znakih 43.5 metrov.

Ob izteku se je zbralo kar precej gledalcev, ki so prišli na tekme iz Podkuma in drugih okoliških vasi.

Zavidljivi uspehi plavalnega kluba »Celuloza«

Z rednimi treningi se da mnogo doseči

Če pregledamo delo plavalnega kluba »Celuloza«, Videm-Krško, lahko ugotovimo, da je bilo njegovo delo zelo uspešno. V preteklem letu je imelo kar 9 javnih nastopov, od katerih je vredno omeniti republiško prvenstvo. Na teh tekmovanjih so člani dosegli odlične uspehe. Čeprav so v klubu plavalci, ki se ukvarjajo s sistematičnim treningom šele dve leti, je v njihovih vrstah kar več republiških prvakov II. lige, kakor tudi pionirskih in mladinskih prvakov. Naj omenim nadarjeno 11-letno Vesno Breskvar, ki je v preteklem letu postala pionirska prvakinja na 50 m prsno in na 50 m metuljček, v II. ligi pa v konkurenci odraslih republiška prvakinja na 100 m prsno in 50 m metuljček. Na 50 m prsno je postal v letu 1956 mladinski prvak Milan Zgomba. V II. ligi so zasedli prva mesta še Tomo Ivčič, Mitja Cimperšek, Branka Grozina in Zvone Dragan.

Ti uspehi pa niso le slučajni. Preko vsega leta so plavalci redno vadili, lahko bi rekli vsak dan, in si pridobili rutine ter plavalne tehnike pod skrbnim vodstvom tov. Lenčke in Miloša Junc.

Plavalci se že resno pripravljajo na poletno plavalno sezono. Reden suhi in mokri trening, ki ga imajo v zimskih mesecih, jim bo porok za nadaljnje uspehe v prvi zvezni ligi, kjer bodo sodelovali na prihodnjih plavalnih tekmah. Ker bodo ta tekmovanja terjala finančna sredstva, bodo morali že sedaj iskati pomoči pri podjetjih in občinskem ljudskem odboru, tako da ne bodo razpravljali o finančni krizi takrat, ko bodo morali nastopiti. Dosej so imela podjetja, zlasti roto tovarna, kakor tudi občinski ljudski odbor polno razumevanje in pomagali so mladim plavalcem s tem, da so jim zagotovili udeležbo na tekmovanjih.

Šah v Trbovljah

V prostorih šahovske sekcije SD »Rudar« se pravkar igrajo prvenstveni turnirji te sekcije. Na turnirju »brezkategorij« kov igra 18 šahistov. Razen enega člana igrajo samji mladinci in pionirji. Tu sigurno vodi mladinec Miran Gaša s 13 točkami iz 14 partij.

Na turnirju »četrtekategorij« kov pa tekmuje 17 šahistov. V vodstvu je Vili Ornič s 6 točkami od 8 odigranih partij.

-jak

Gostinski kotiček

Na nedavni seji tajnikov gostinskih zbornic za LRS so obravnavali družbeni plan za leto 1957, novi tarifni pravilnik, premiranje sezonskega gostinstva, organizacijo tečajev in strokovnih izpitov, zavarovanje zasebnih gostilničarjev in razno. Izgleda, da bo gostinstvo doseglo plan z 91,89%. V letu 1956 je bilo v gostinstvo investiranih 236 milijonov dinarjev, od tega iz amortizacijskega sklada 99,8 milijonov dinarjev. Ocenjena blokirana amortizacija je znašala 31. XII. 1956 223,800000 dinarjev.

Uspeh gostinstva je odvisen predvsem od gospodarske politike, ki jo vodi ObLO in OLO, zato je nujno tesno sodelovanje okrajne gostinske zbornice z njimi, zlasti sedaj, pri določanju instrumentov družbenega plana. Olajšanje težkega finančnega položaja gostinskih gospodarskih organizacij z znižanjem stopnje amortizacije je nepravilno, ker ObLO s tem znižuje gostinski podjetjem vir sredstev za obnovo in izboljšanje gostinskih obratov, ki so po večini občutno zastareli. ObLO naj torej ne znižuje dela amortizacije za vzdrževanje, del amortizacije za nadomestitev pa le v skrajnih primerih. Sicer pa je v predlogu zveznega družbenega plana za leto 1957 predvideno plačevanje amortizacije sezonskih gostinskih podjetij le v času poslovanja, razen tega pa bodo turistične in gostinske gospodarske organizacije lahko koristile polni znesek amortizacije, vplačane v letu 1957, in naje kreditne za plačilo del za rekonstrukcije s tem, da jih bodo vračale iz sredstev amortizacijskega sklada za zamenjavo sredstev.

Z zniževanjem obresti na osnovna sredstva in zniževanjem lokalnega prometa davka na prodajo alkoholnih pijač lahko ObLO omogoči pocenitev prodaje hrane v gostinskih podjetjih in gostištih, ki se ukvarjajo z družbeno prehrano. V našem okraju samo ObLO Sevnica upošteva pri določanju lokalnega prometa davka razmerje med prodanimi alkoholnimi pijačami in prodano hrano. Tudi ObLO Trbovlje regisira Gostinski podjetje »Majolka«, ki se ukvarja z družbeno prehrano, z 1% od bruto prometa lokalnega davka.

Pri določanju družbenih obveznosti v vprašalnih zneskih je priporočljivo upoštevati ekonomske pogoje poslovanja te vrste gostišt, zmogljivost obratov in namen pavšaliranja, strukturo izdatkov gostinskih storitev, delovno storilnost posameznega zaposlenega in podobno. Pravilno določanje odstotka za plačilo

se vključili v Sklad za samopomoč. V ta namen so že bili sestanki po vseh občinah.

V letu 1957 predvideva Gostinska zbornica za LRS: 1 tečaj za visokokvalificirane delavce v letošnji jeseni, 6 tečajev za kvalificirane natakarje, 2 tečaja za kuharje, 1 tečaj za hotelske delavce ter seminarje za vodilno osebje in književodje. Tukajšnja gostinska zbornica pa bo sestavila načrt za polkvalifikacijske tečaje v letošnjem letu.

(Iz Gostinske zbornice, Trbovlje)

ZAHALA

Vsem, ki so ob smrti mojega dragega moža

FRANCA STERNAKA

rudarja upokojenca

z mano sočustvovali, mi darovali vence in ga v tako velikem številu spremljali na njegovi zadnji poti, iskrena hvala, prav tako društvu »Zarja«, godbi in g. Medvedu za poslovinne besede.

STERNAKOVA

ZAHVALA

Ob bridki izgubi našega ljubljenega moža, ateka, sina, brata, svaka in zeta

JANKA REBERŠKA

se najtopleje zahvaljujem vsem, ki ste nam kakorkoli pomagali in nam stali ob strani v tem usodnem trenutku.

Iskrena hvala rudniški godbi, oktetu Svoboda, govornikom tov. Lojzetu Jazbecu in tov. Alojzu Večiču za ganljive poslovinne besede. Posebna zahvala dr. Malavasiću, ki mi je ves čas njegove težke boleznj lajšal trpljenje. Nadalje se zahvaljujem sostanovalcem za vso pomoč, ki so nam jo izkazali.

Iskrena hvala za darovane vence, katere so dale organizacije: obč. odbor SZDL Senovo, obč. komite ZKS Senovo, uprava rudnika Senovo, rudniški komite ZKS Senovo, sindikalna podružnica rudarjev Senovo, osn. organizacija ZK Senovo, obč. sindikalni svet Senovo.

Prav posebna hvala vsem sorodnikom, prijateljem in znancem za darovane vence in izrečeno sožalje.

Neutolažljivi: žena Mici, sinova Pepi in Janjo, hreščica Mirica, oče, brat, sestre, družine: Omerzu, Vidcu, Kneževiču in Stipiču ter ostalo sorodstvo.

ZAHVALA

Ob praznovanju najine zlate poroke dne 28. januarja t. l. se iskreno zahvaljujemo tistim, od katerih sva prejela čestitke brzojavno, pisмено in osebno.

Zahvaljujemo se tudi Delavski godbi na pihala, ki je na večer pred najino zlato poroko zagradila obema lepo podoknico in nama podarila v spomin krasno rudarsko svetilko.

Enako sva dolžna izročiti zahvalo za čestitke po Radiu Ljubljana in za lepo pesem »Delo«, ki jo je nama zapel v radiu trboveljski »Slavček«.

Prav tako se zahvaljujemo Občinskemu ljudskemu odboru v Trbovljah, ki naju je ob našem življenjskem prazniku skupno z zlatoporočencema Ivanom in Marijo Potokar povabil na lep razgovor in naju obdaril.

Se enkrat najlepša hvala vsem za čestitke in darila, katere sva prejela.

Avugst in Neža TRATNIK, Trbovlje

UPRAVI

Razpis

UPRAVNI ODBOR DELAVSKEGA DOMA TRBOVLJE

RAZPIŠUJE MESTO HIŠNIKA V DELAVSKEM

DOMU

Prednost imajo prosilci s kvalifikacijo iz kovinske ali električne stroke. Stanovanje v Domu. Plača po dogovoru. Nastop službe s 1. marcem 1957. — Prošnje je nasloviti na naslov razpisovalca do 15. februarja 1957.

ZASAVSKI TEDNIK

TRBOVLJE

Trg Revolucije šte. 28

RADIO

V TEM TEDNU

Poročila poslušajte vsak dan ob 5.05, 7.00, 13.00, 15.00, 17.00 in 19.00 radijski dnevnik ter ob 22.15. Oddajke »Zelena« — poslušajte ob delavskih 14.35, ob nedeljah pa od 14.00 do 16.00. Kmetijske nasvete in kmetijsko univerzo vsak delavnik ob 12.30. »Naš jedilnik« vsak delavnik ob 7.20. Oddajke »Dobro jutro, dragi poslušalci« (gostej glasbeni spored) za vsak delavnik od 5.00 do 7.00 ure.

NEDELJA, 3. FEBRUARJA

6.00—7.00 Narodne in domače višje za prijetno nedeljsko jutro. 7.35 Z zabavnimi melodijami v prijetno nedeljsko jutro. 8.30 Otroška predstava — Z. Brkič: Skrivnostna plošča. 9.15 Slovenske narodne in umetne pesmi. 9.45 Se pomnimo! — tovariši! Jugomir: Mladjenovič. 10.15 Ljudje z Norveške. 11.35 Lajha glasba. 12.00 Pogovor s poslušalci. 12.10 Opodanjski glasbeni spored. 16.30 Glasbeni morzalki. 18.14 Melodije za dobro voljo. 20.00 Zabavni glasbeni večer Radia Beograd. 21.00 Kulturni razgledi.

PONEDELJEK, 4. FEBRUARJA

11.00 Veseli ritmi. 11.05 Za soljarje — Franjo Vokac: Valvazor. 11.30 Poje Gorenski vokalni kvintet, igrajo Veseli planjarji. 13.15 Pisan spored zabavnih melodij. 14.05 Za soljarje — Herbert Rudland: Vesti, ki tečejo po morskem dnu. 15.40 Utrinki iz literature — Smiljan Rozman: Skrivnost Tomaža Marena. 16.00 V svetu opernih melodij. 17.10 Zabavna in plesna glasba na tekočem traku. 18.00 Družinski pogovori. 18.10 Odet stlepi pred našim mikrofonom. 18.30 Radijska univerza — Prof. B. Veseli: Zivi fosili. 20.00 Mladinska oddaja. 22.30 Igrajo domači zabavni ansambli.

TOREK, 5. FEBRUARJA

8.05 Pet let slovenskega okteta. 8.45 Nekaj poskočnih in zabavnih viš. 10.10 Od melodije do melodije. 11.15 Za dom in žene. 12.00 Slovenske umetne in narodne pesmi poje Vokalni kvintet Niko Stritar, vmes igrajo Štirje fantje. 13.30 Pester operni spored. 14.20 Zanimivosti iz znanosti in tehnike. 17.10 Zabavna in plesna glasba na tekočem traku. 18.00 Sportni tednik. 18.30 Samospevi slovenskih skladateljev Antona Lajovca in drugih. 20.00 Domače aktualnosti. 20.10 Poje Ljubljanski komorni zbor, p. v. Milka Skoberneta. 20.30 Radijska igra — Skagsted: Mesec nad fjordom.

SREDA, 6. FEBRUARJA

11.00 Slovenske narodne pesmi. 12.00 Opodanjski operni spored. 12.40 Klavir in Hammond orgle v ritmu. 13.15 V pesmi in plesu po Jugoslaviji. 14.05 Za soljarje — Franjo Vokac: Louis Paster. 15.40 Utrinki iz literature — Zofija Malkowska: Ob progi. 16.00 Koncert po želji. 17.30 Zabavna in plesna glasba na tekočem traku. 18.00 Kulturni pregled. 18.15 Skladbe slovenskih avtorjev. 18.30 Mariborski komorni zbor p. v. Rajka Sikoška. 20.00 Sergej Prokofjev: Za ljubljani v tri oranje (opera v 4. delj.).

ČETRTEK, 7. FEBRUARJA

8.30 Drobne orkestralne skladbe. 9.20 Od popevke do popevke. 10.10 Iz slovenskih oper. 13.30 Popularne melodije iz orkestralne glasbe. 14.20 Pionirski kotiček. 15.40 Utrinki iz literature — Thomas Wolfe: Prijetje. 18.45 Umetne in narodne pesmi poje »Ljubljanski zvon«. p. v. Jožeta Hanca. 20.00 Tedenski notranje-politični pregled. 20.10 Četrtek večer domačih pesmi in napovedi.

PETEK, 8. FEBRUARJA

11.00 Za dom in žene. 12.00 Za dobro voljo vam igra kvintet Avenik, vmes poje ob spremljavi harmonike Mitja Kernjak. 13.15 Ritmi in melodije. 15.40 Utrinki iz literature — Ob smrti nemu dnevu dr. Franceta Prešerna. 17.10 Sportniki, pozor! 17.30 Zabavna in plesna glasba na tekočem traku. 18.00 Ljudje med seboj — dr. Leon Zelnik: Beseda naše mladine. 18.15 Slovenske narodne in Benečije poje Vokalni kvintet Anton Neffat. 18.30 Iz naših kolektivov. 18.45 Igra kvintet Jožeta Kampiča. 20.00 Tedenski znanje-politični pregled. 20.15 Ob obletnici smrti dr. Franceta Prešerna.

SOBOTA, 9. FEBRUARJA

8.40 Umetne in narodne pesmi poje zbor Donskih kozakov, dirigira Sergej Zarov. 9.30 Prijubljene melodije. 11.15 Dober dan, otroci! (Aleksa Mikic: Naka srna). 12.40 Za razvedrilo. 13.15 15 minut v Vaškim trilog. 13.30 od arije do arije. 14.20 Zanimivosti iz znanosti in tehnike. 15.40 Nove knjige. 16.00 Glasbene uganke. 17.30 Zabavna in plesna glasba na tekočem traku. 18.00 Okno v svet. 18.15 Umetne pesmi poje ženski vokalni kvartet. 18.30 Jeronimo nozovori. 18.45 Igra trio Dorka Skoberneta. 20.00 Veseli večer. 21.00 Za razvedrilo in ples.

Tecaia za smučarske vaditelje no Kumu in Mrzlici

Na Kumu in Mrzlici sta se prejšnji ponedeljek pričela 7-dnevna tečaja za smučarske vaditelje, katera je organizirala Zasavska smučarska podzveza

Zasavska smučarska podzveza si je na svoji ustanovni skupščini med drugim zadala nalogo, da bo usposobila čim več smučarjev za smučarske vaditelje — strokovnjake, ki bodo popeljali ljubitelje zimskega športa, predvsem pa mladino na bele poljane. Za izvedbo tega sklepa si je podzveza zagotovila finančna sredstva in učitelje ter sta sedaj dva tečaja: na Kumu in Mrzlici.

Na obeh tečajih so smučarji iz vsega našega Zasavja, vendar je udeležba iz spodnjega dela okraja sorazmerno šibka. Vsega bi se moralo po pripravi udeležiti tečajev kakih 60 ljudi, vendar je število tečajnikov precej manjše. Tečaj na Kumu vodi znani smučarski strokovnjak prof. Jelečnik, tečaj na Mrzlici pa tov. Rudi Ocvirk in tov. Tone Jerin.

Tečajniki bodo ob koncu opravljali izpit. Kdor ga bo uspešno napravil, bo dobil naslov smučarskega vaditelja. Tečajniki imajo v dopoldanskih urah praktični pouk na snegu, popoldne prosto obnavljajo svoje znanje pod vodstvom vodje tečaja, zvečer pa poslušajo predavanja najrazličnejših tem.

Vremenski napoved

Padavine, in sicer pretežno sneg, se pričakujejo v začetku druge polovice tedna, proti koncu prve polovice prihodnjega tedna in koncem prihodnjega tedna. Vmes dvo- do štiridnevno razdobje suhega oziroma jasnega vremena. Temperatura bo padla, v teku enega tedna se pričakuje nastop hudega mraza.

Nesreča v Vidmu-Krškem

(Nadaljevanje s 5. strani) Strokovna komisija je pri pregledu ugotovila, da je delovno mesto, kjer je ponesrečenec zaposlen, zavarovano po predpisih varnostne službe in da bi pri pravilnem ravnanju do nesreče ne smelo priti.

Sadilca Ristanoviča so takoj po nezgodi prepeljali v breziško bolnišnico, kjer so mu nudili prvo pomoč, od tam pa na kliniko v Zagreb, kjer se zdravi.

Kolektiv roto tovarne v Vidmu-Krškem je za uspešno zdravljenje ponesrečenca dal na razpolago zagrebški kliniki okrog 20 l krvi. S tem so tamkajšnji delavci dokazali svojo plemenitost in ljubezen do bližnjega.

Sadilca Ristanoviča so takoj po nezgodi prepeljali v breziško bolnišnico, kjer so mu nudili prvo pomoč, od tam pa na kliniko v Zagreb, kjer se zdravi.

Kolektiv roto tovarne v Vidmu-Krškem je za uspešno zdravljenje ponesrečenca dal na razpolago zagrebški kliniki okrog 20 l krvi. S tem so tamkajšnji delavci dokazali svojo plemenitost in ljubezen do bližnjega.

Sadilca Ristanoviča so takoj po nezgodi prepeljali v breziško bolnišnico, kjer so mu nudili prvo pomoč, od tam pa na kliniko v Zagreb, kjer se zdravi.

Kolektiv roto tovarne v Vidmu-Krškem je za uspešno zdravljenje ponesrečenca dal na razpolago zagrebški kliniki okrog 20 l krvi. S tem so tamkajšnji delavci dokazali svojo plemenitost in ljubezen do bližnjega.

Sadilca Ristanoviča so takoj po nezgodi prepeljali v breziško bolnišnico, kjer so mu nudili prvo pomoč, od tam pa na kliniko v Zagreb, kjer se zdravi.

Kolektiv roto tovarne v Vidmu-Krškem je za uspešno zdravljenje ponesrečenca dal na razpolago zagrebški kliniki okrog 20 l krvi. S tem so tamkajšnji delavci dokazali svojo plemenitost in ljubezen do bližnjega.

Sadilca Ristanoviča so takoj po nezgodi prepeljali v breziško bolnišnico, kjer so mu nudili prvo pomoč, od tam pa na kliniko v Zagreb, kjer se zdravi.

Kolektiv roto tovarne v Vidmu-Krškem je za uspešno zdravljenje ponesrečenca dal na razpolago zagrebški kliniki okrog 20 l krvi. S tem so tamkajšnji delavci dokazali svojo plemenitost in ljubezen do bližnjega.

Sadilca Ristanoviča so takoj po nezgodi prepeljali v breziško bolnišnico, kjer so mu nudili prvo pomoč, od tam pa na kliniko v Zagreb, kjer se zdravi.

Kolektiv roto tovarne v Vidmu-Krškem je za uspešno zdravljenje ponesrečenca dal na razpolago zagrebški kliniki okrog 20 l krvi. S tem so tamkajšnji delavci dokazali svojo plemenitost in ljubezen do bližnjega.

Vsega DO malem ZA vse

7 DNI PO SVETU

Zaplet v Egiptu

Kljub sklepom v Organizaciji združenih narodov, da naj se tudi izraelske sile v celoti umaknejo z egiptovskega ozemlja, je Izrael sklenil obdržati pod svojo okupacijo področje Gaze in Arabskega zaliva.

Poročilo o tem vprašanju je predložil Generalni skupščini OZN tajnik Hammarskjöld, ki je obtožil Izrael, da ne izvršuje sklepov Organizacije združenih narodov.

Avstrija zahteva pomoč za begunce

V Avstrijo se je zateklo doslej že okrog 180.000 beguncev iz Madžarske, od teh pa jih je le en del odšel v druge države. Avstrija je zaradi tega v težavah, toda ne zanima jo, da bi druge države prevzele večje število beguncev, kakor so prvotno nameravale, pa tudi OZN bi naj več prispevala za vzdrževanje beguncev, ki se nahajajo v Avstriji.

V našo državo je pribežalo doslej že tudi nad 13.000 beguncev in naša vlada je prav tako zahtevala pomoč za njihovo vzdrževanje.

Novi razorožitveni predlogi

Politični odbor Generalne skupščine OZN je sklenil predložiti vse letošnje predloge o razorožitvi ožjemu odboru razorožitvene komisije.

Na tem zasedanju Političnega odbora je prišlo do predloga, naj bi razširili razorožitveno komisijo OZN, več delegatov pa se je zavzemalo za to, da bi uvedli uspešno in dosledno nadzorstvo nad oboroževanjem ter da bi naj po tej poti dosegli končno razorožitev.

Splošna stavka v Alžiru

Pred kratkim se je začela v celotni Alžiru na poziv fronte narodne osvoboditve splošna stavka celotnega alžirskega prebivalstva, ki bi naj opozorila svetovno javnost pred začetkom razprave v Političnem odboru Generalne skupščine OZN o Alžiru na ta problem.

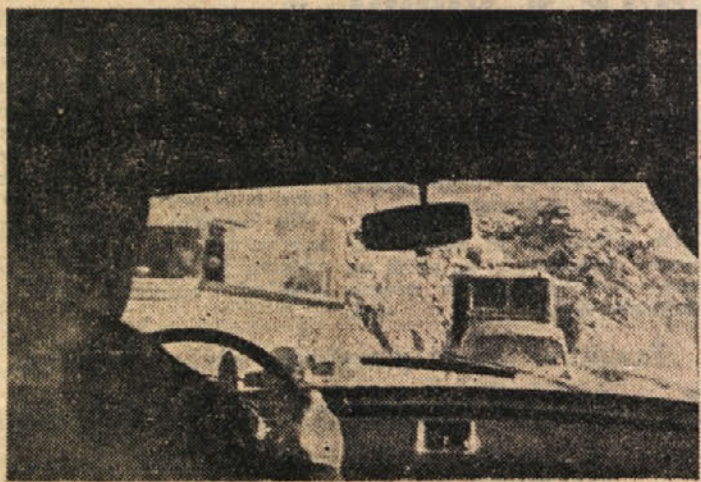
Kakor poročajo, je stavka popolnoma ohranila dejavnost v deželi, ker stavkajo celo šolski otroci, ki ne prihajajo v šolo. Stavki so se pridružili tudi alžirski delavci v Franciji ter stavka samo v Parizu nad 100.000 Alžircev.

Izraelski vojniki preiskujejo domaćine na področju Gaze

Življenjske izkušnje

- Uživaj in pusti druge, da uživajo, pri tem pa glej, da ne storiš žalega ne sebi in ne drugim.
- Človek ne more biti pravičen, če ni človeški.
- Kdor trguje s poštenjem, ponuja na prodaj le svojo čast.
- Velike odlike ne zadoščajo, če ne znamo z njimi varčevati.
- Da preneseš srečo, je treba večjih vrlin, kot da preneseš nesrečo.
- Malokdo je dovolj pameten, da ima rajši grajo, ki mu koristi, kakor hvalo, ki mu škoduje.
- Pameten ni tisti, komur prinese naključje pamet, temveč tisti, ki jo pozna, razpozna in uravnava.
- Nesreča ni velika, če naklanjamo dobrote nevalečnemu, toda nezmožna je, če jih moramo prejemati od sleparjev.
- Napake, ki jih nečemo popravit, si skušamo šteti v čast.
- Ljudje imajo velike zahteve po majhne načrte.
- Nihče se tolikokrat ne moti, kakor tisti, ki trdi, da je nezmotljiv.
- Kdor meni, da ne more nikoli biti drugim v nadlego, je pogosto nadležen.

ALI VAM UGAJA POGLED SKOZI PREDNJE STEKLO AVTOMOBILA NA ZASNEŽENO POKRAJINO?

Zelo druga operacija

Pred sodiščem v Parizu sta se morala zagovarjati 2 zdravnika. Obtožena sta bila zaradi operacije, ki sta jo opravila pri nekem možu na pljučih. Toda imela sta neverjetno smolo: namesto da bi operirala levo stran pljuč, sta jo napravila na desni strani. Zrtv te neverjetne operacije je bil neki 49-letni uslužbenec ministrstva dela. Mož je

bil že dalj časa tuberkulozen in sicer na levih pljučih. Dejali so mu, da je edina rešitev za ozdravljenje operacija. V to je mož privolil.

Operacija je bila izvršena leta 1953. Po operaciji pa je mož čutil, da ni bil operiran na pravem mestu. Takoj je to povedal prizademu kirurgu Andreju Maurierju in njegovemu asistentu — pomoči pa ni bilo.

Stanje Roberta Smagge — tako se je mož pisal — se je poslabšalo. Potrebna je bila druga operacija. Zahteval je, da ga pošljejo v drugo bolnišnico, ker ni imel več zaupanja v kirurge, ki so tako površni, da niso razločevali levih pljuč od desnih.

Ko se je Smagge vrnil po drugi operaciji, ki je uspela, domov, je takoj vložil tožbo proti obeh površnim kirurgoma. Sodba je bila zanimiva. Zdravnika nista znala pojasniti, kako se je zgodilo, da sta zamenjala leva pljuča od desnih. Obsojena sta bila, da plačata bolniku odškodnino 1 milijon 200 tisoč frankov.

Ena o raku

Ko so bila v Trbovljah predavanja o raku, se je polastila nekak psihoza ne samo žena, temveč tudi moških in celo otroci so govorili o tej bolezni. Ta psihoza je zavzela tolikšen obseg, da so ljudje pogosto že pri najmanjši stvari sumili, da imajo raka.

Takoj je šla nekega dne mala Jelenca z mamico v klet po drva, tam pa se je udarila na glavo, na srečo ne preveč hudo. Čez nekaj časa pa pravi mami Jelenca mater! — Mamica, zdaj se mi, da imam raka na glavi!

LOČITEV PO PRVI POROČNI NOČI

Betty McAvoy se je omožila z bivšim mornariškim kapetanom Merense Streden. Njuna zakonska sreča pa ni trajala dolgo — praznovanja samo prvo poročno noč. Betty je namreč opazila na prstu svojega moža tetoviran napis »Ljubim Alice«. To je bilo zanjo dovolj za ločitev zakona. — Takšni so pač zakoni...

EDINSTVEN LOV

in je zjutraj prve ljudi, ki so prišli mimo, prosila, da so ji bili za pričo pred sodiščem.

Italijski pregovori o ženskah

Ne ogleduj si ne ženske ne platna ob slabi svetlobi.

Ženske jočejo, kadar hočejo.

Ženska prevara tudi hudiča.

Ženske in kokoši se zgubijo, če se domačije ne držijo.

Kjer so ženske in gosi, tam je mnogo besedi.

Tri stvari so slabe: suhe ženske, suhe gosi in ovce.

Teže je nadzorovati žensko kot vrečo bolh.

Če ne bi bilo ne vetra ne slabih žensk, ne bi bilo slabega vremena in tudi ne slabih dni.

Če ženska hoče, zmori vse.

Pri lovu, kvartanju in pri ženskah zgrubi lahko premoze.

Ženske so kakor mačke: če jih bojaš, predejo, če ne, praskajo.

Vsaki trti kol, vsaki ženski mož.

Nekaterim možem so všeč lepe, drugim pa grde ženske. Zato pride lahko vsaka do moža.

TATVINA POSEBNE SORTE

V Melbourne v Avstraliji so tatovi iz neke tiskarne ukradli 10.000 izvodov neke brosure, ki jih je dalo tiskati kriminalna policija.

Naslov te brosure je bil: »Kako boste najlažje preprečili tatvine«.

mi je ostalo v dlani. Toda strup je že deloval. Misli so postale nejasne in kakor da sem pijan, se mi je vrtelo pred očmi. Omahnil sem nazaj.

Močno tresenje me je prebudilo iz nezavesti. Pred seboj sem zagledal rjave indijanske obraze. Hkrati sem zaslišal glasove.

»Señor Americano! Ali ste od señora Loosa?« je v slabi portugalskini vpraševal nekdo. Nisem mogel odgovoriti. Pričkal sem.

»A kje je señor Loos? Kapitan Sano nas je poslal, da ga iščemo.«

»Señora je pičil pajek!« je vzklil nekdo. Star Indijanec se je sklonil nadme. V rokah je držal nož. Prešinila me je strašna bolečina. Vzklil sem in zgrabil roko, ki mi je vrtala po rani.

»Señor, to je potrebno!«

Spet me je obšla slabost. Nekdo mi je podprl hrbet. »Ali je bolje?«

Pričkal sem. Nato sem spet omedlel.

Prebudil sem se v šotoru. Ležal sem na zločilivi postelji in poleg mene je stala Indijanka. Ko je videla, da sem odprl oči, je neslišno odšla.

Vstopili so trije ljudje. Spoznal sem jih. Bili so od posadke »Kajmana«.

»Huerto, ali si ti?« je vzklil kapitan Sano in me prijel za roko.

Otožno sem se nasmehnil.

»A kje so drugi?«

»Drugi?« sem s težavo spregovoril. »Ne bo jih več! Nikogar ne bo več. Vzel jih je Zeleni pekcl!«

Naslednji dan so me s helikopterjem prepeljali v bolnišnico v Manao. Moje telesno in duševno stanje se dolgo ni izboljšalo. Iz Ria sta prišla najboljša specialista za notranje in živčne bolezni ter nekaj nadležnih novinarjev. Vsa javnost je nestrpno pričakovala mojega ozdravljenja.

HITLER ZASEBNO

Hitlerjev osebni služabnik Heinz Linge je bil navzoč pri vseh, pa tudi zelo intimnih in privatnih dogodkih svojega gospodarja. Spal je vedno v njegovi bližini in ga spremljal povsod, kamor koli je šel.

ZADNJE ČASE JE HITLER JEMAL POMIRJEVALNA SREDSTVA...

Ko se je vojna sreča obrnila proti Hitlerju, se je njegova živčnost naglo večala. Začel je redno jemati Belladono, prvovrstno pomirjevalno sredstvo. Toda kljub temu se je njegova leva roka začela neprestano trepetati. Poleg tega je Hitler vedno bolj tožil nad glavobolom. Zdravnik je ugotovil, da ima previsok krvni pritisk, zato mu je predpisal nastavljanje pijavk. Po vsakem zdravljenju s pijavkami se je ta največji krvoses zgodovine počutil vedno olajšanega in dejal, da se dobro počuti, da je njegova glava olajšana. Hitlerjevemu zdravju je močno škodovalo tudi to, da je zadnje čase živel večinoma v podzemeljskih zakloniščih, bobil na dvorišču »Reichskanzlei« ali pa na frontah.

KAKO JE HITLER SPOZNAL EVO BRAUN...

Eva Braun je bila hči nekega monakovskega učitelja. Ko je bila devetnajst let stara, je prišla v službo za tajnico k znanemu fotografu Hoffmanu, ki je že vedno pripadal k Hitlerjevi najbližji okolici. Bila je lepa, vitka, toda nič manj fanatična nacistka. Ze leta 1935 je prišla v Hitlerjev osebni štab. Hitlerju je bila kot izrazit nemški tip izredno všeč, zato jo je vedno imenoval »otrok naroda«. Ljubezenske odnose je z Evo Braun gotovo že imel v prvem letu njene službe v »državni pisarni«. Ko je leta 1936 Hitler izdelal idejni osnutek svoje rezidence v Berghofu pri Berchtesgarnu, je zase in za Evo predvidel stanovanje s štirimi sobami, ki so bile popolnoma ločene od ostalih prostorov.

Linge pravi, da Eva ni bila prva žena v Hitlerjevem življenju, toda vanjo se je zelo močno zaljubil in ji od tistega časa posvečal vsako svobodno uro.

Linge je imel svojo sobo v bližini Hitlerjevega kabineta, kjer ga je Eva Braun zelo pogosto obiskovala. Zanimivo je, da je imel Hitler popolnoma malomeščansko navado, in da je vselej, kadar je prišla, zaklepal vrata od znotraj. Cim je bila pri njemu, ni imel nihče vstopa.

Ko pa je nekoč le pozabil zakleniti, Linge je to slišal in vstopil, ju je zalotil v položaju, ki ga vidimo lahko na standardnih francoskih ljubezskih razglednicah. Sedela mu je v naročju. Hitler se je močno razjezil, le Evinemu posredovanju in zagovarjanju se ima Linge zahvaliti, da razjarjeni diktator ni stresel svoje jeze s posledicami na svojega zvestega služabnika.

EVINA IZPOVED NA KRATKOTRAJNEM SPREHODU...

Hitler je bil za zdravje svoje priležnice zelo zaskrbljen, zlasti še, ker je živila z njim pod zemljo v bunkerju. Zato je Lingeju zapovedal, da jo vsak dan popelje na zrak med ruševine Berlina. To je bila nevaležna odgovornost sprčo nenehnih bombardiranj in kanonad.

Nekoč mu je ob takem sprehodu dejala:

— Če nas ne bo rešil čudež v teh težkih časih, potem je moja edina želja s Hitlerjem umreti kot njegova zakonita žena.

Ta njena želja se je izpolnila 29. aprila 1945, ko je Hitler nepričakovano zapovedal Lingeju:

— Pripravite igralnico za poročno svečanost. Dal sem poklicati Wagnerja, ki je poročil mojega prijatelja Goebelsa.

To je dejal odsekano, in kot da je v zadregi, je planil skozi vrata iz pisarne.

(Konec prihodnjic)

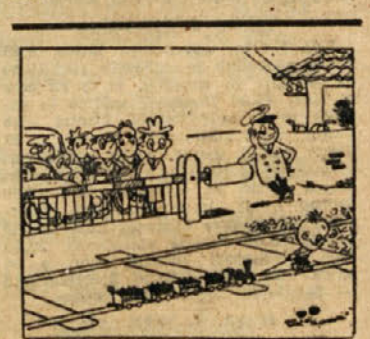
DAVKARJEM NE UIDEŠ

Joe Louis, znani »črni bombardier«, bivši svetovni prvak teške kategorije, je imel pred nedavnim veliko srečo in sicer pri odgovarjanju na vprašanja pri televiziji. Na vsa vprašanja je dal natančen odgovor in dobil za to nagrado 41.000 dolarjev. Toda njegovo veselje je trajalo malo časa: že pri vratih televizijske postaje so ga čakali davkarji in mu očuzeli dobesnen del prisluženih dolarjev... Mož je bil namreč državi dolžan v davkih.

ZALJUBLJEN DO USES

Neki stražnik v Franciji se je pred nekaj leti do smrti zaljubil v francosko igralko Rolando Roulet. Da je lahko šel povsod, kamor je šla ona, je odpovedal

službo. Igralka se je selila iz mesta v mesto, da bi se ga s tem rešila. Končno se je ustavila v Milanu, misleč, da je dovolj daleč od svojega oboževalca.

Simplon-express

V OBJEMU HUERTO LOPEZ

ROMAN 61 Priredil Vlado Pečar

Počasi se je pomikal proti meni. Hotel sem se premakniti, suniti z nogo, toda jaguar me je s svinčeno težo priklepil na zemljo. Onemoglo sem zastokal. Pajek je bil že na mojih nogah. Začutil sem oster ugriz, kot da bi mi nekdo zapičil šivanko v meso. Napel sem vse moči in dvignil roko. Pajek jo je zapazil in začel bežati. Udaril sem po njem. Nekaj spolzkega in lepljivega

NAROČILNICA

Naročam »Zasavski tednik« in prosim, da mi ga začnete

pošiljati s _____

Naročnino nakažem takoj po prejemu položnice.

Ime in priimek _____

Kraj _____ ulica _____ štev. _____

Pošta _____

V _____ dne _____

Podpis:

(Konec prihodnjic)